

De Vlaamse overheid, Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, eenheid DIER en het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling

Castratie van biggen:

Afgerond en opgestart ILVO-onderzoek

PROGRAMMA STUDIEDAG

- 9u00 **Ontvangst**, Bart Sonck, ILVO
- 9u15 **Inleiding**, Joris Relaes, Kabinet Landbouw en Visserij
- 9u30 **Perspectieven voor de opfok en afzet van intacte beren**, Sofie Isebaert, ILVO
- 10u00 **Reductie en detectie van berengeur**, Marijke Aluwé, ILVO
- 10u50 **Pauze**
- 11u20 **Vroegtijdige detectie van berengeur**, Karen Bekaert, ILVO-UGent
- 12u10 **Zoötechnische resultaten bij beren, baren en immunogecastreerde varkens**, Sam Millet ILVO
- 12u30 **Lunchpauze**
- 13u30 **Bevraging over praktijk van castreren in de EU en Vlaanderen**, Frank Tuytens en Pieter-Jan Delbeke, ILVO
- 14u00 **Bevraging over houding belangengroepen in de EU en Vlaanderen**, Frank Tuytens en Benedicte Verhille, ILVO
- 14u40 **Conclusies en aanbevelingen van het EU-pigcas project**, Frank Tuytens, ILVO
- 15u00 **Pauze**
- 15u30 **Opgestart onderzoek:**
- **Detectie en valorisatie van vlees met berengeur**, Karen Bekaert, ILVO
  - **Praktijkstudie van alternatieven voor onverdoofde castratie**, Karolien Langendries, ILVO
- 16u10 **Panelgesprek:**
Welke kennishiaten ondervinden de belangengroepen? Suzy Van Gansbeke, ADLO
Panelleden: Stephaan De Bie (VLAM), Isabelle Degezelle (De Vereniging voor de Varkenshouders), Erik Mijten (Belgische Boerenbond), Frank Vandendriessche (Fenavian) en Hubert Willems (Algemeen Boerensyndicaat)
- 17u00 **Slot**

Bevraging van de Vlaamse varkenshouders over hun houding t.o.v. chirurgische castratie zonder verdoving en zijn alternatieven

Benedicte Verhille

Eindwerk Hogeschool Gent

Promotor: Daniël De Brabander

Copromotor: Frank Tuytens

Studiedag “Castratie van biggen”, ILVO-DIER, 11 juni 2009

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Inleiding

- Uitbreiding op Europese PIGCAS-project i.s.m. ILVO-DIER
  - Enquête bij verschillende vertegenwoordigers van belangengroepen
  - Slechts drie vertegenwoordigers van de Belgische producenten
- Mening van de varkenshouder belangrijk!

Enquête

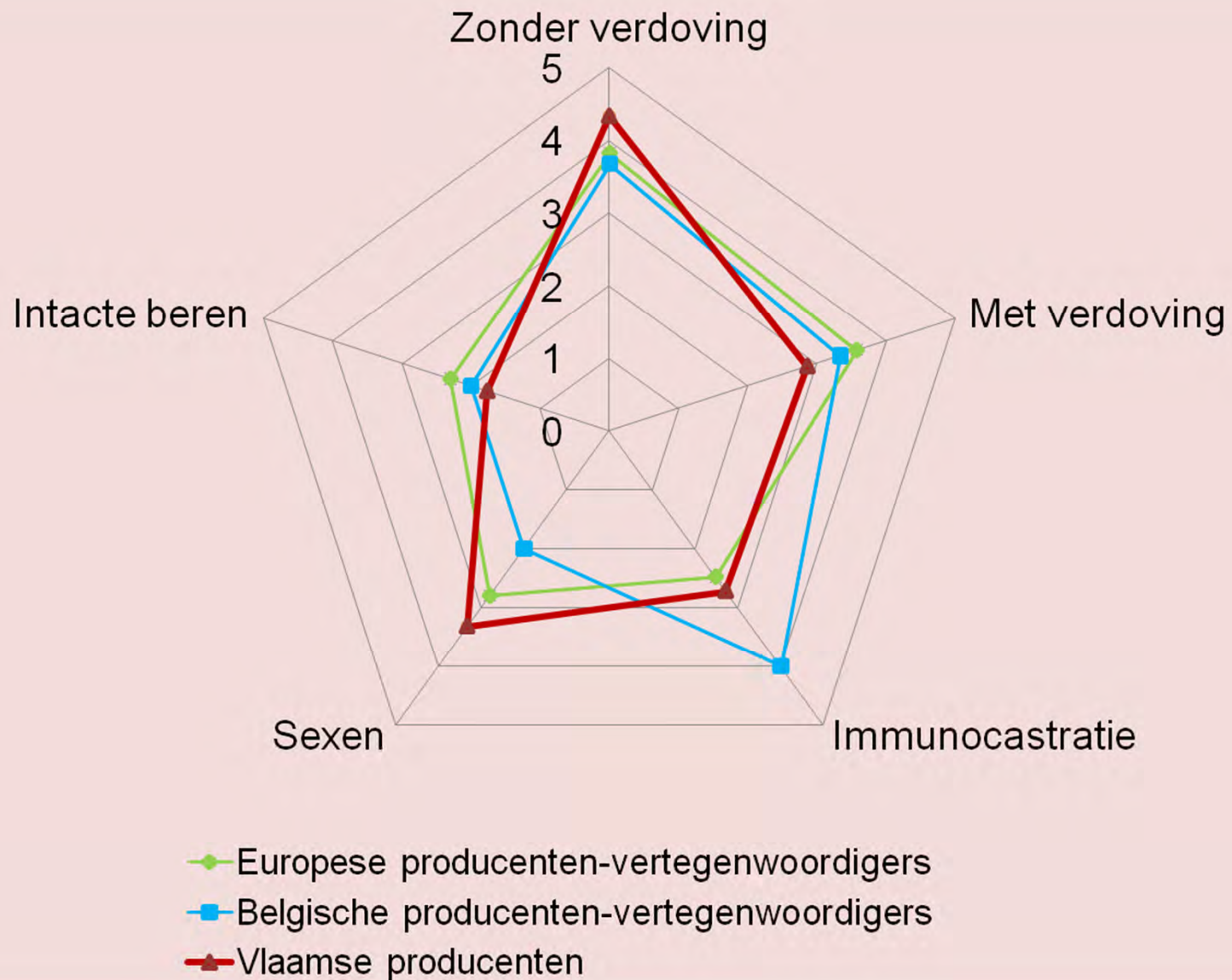
- Vergelijkbaar met de Europese Pigcas-enquête
- Willekeurige adressen uit het Sanitel-bestand
> 10 zeugen of > 50 mestvarkens
- 160 enquêtes ontvangen / 266 verstuurd

Resultaten

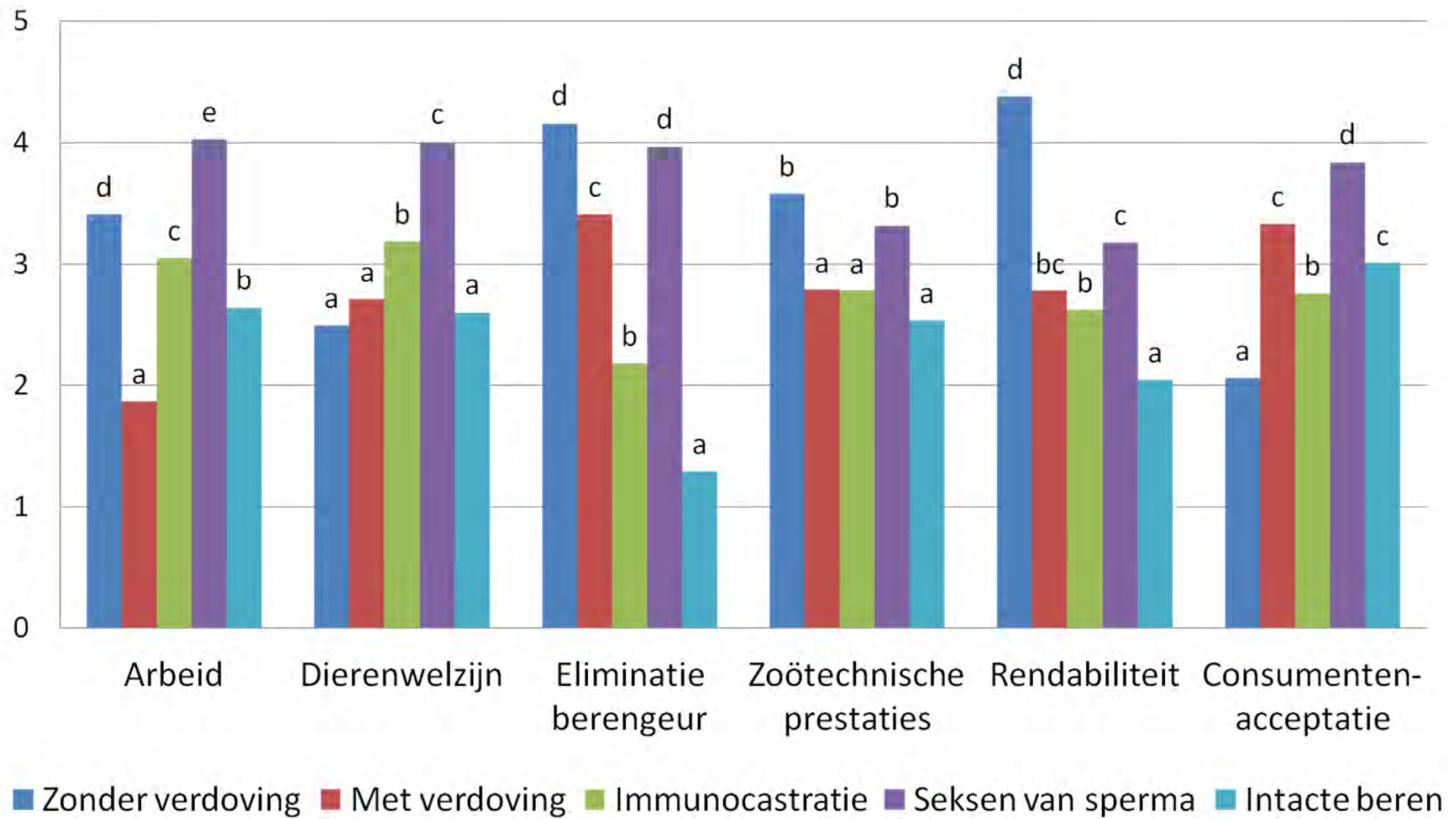
Voorkeursorde Vlaamse varkenshouders:

Zonder verdoving > Sexen > Met verdoving >
Immunocastratie > Intacte beren

De gemiddelde voorkeur van de alternatieven:

Gemiddelde score van de alternatieven voor verschillende aspecten:

Resultaten

- **Zonder verdoving**

- Niet te pijnlijk
- Weinig consumentenacceptatie

- **Sexen van sperma**

- Ideaal
- Maar nog niet praktisch haalbaar
- Positiever door grote bedrijven
- Positiever door goed geïnformeerden

- **Met verdoving**

- Te veel arbeid
- Zelf verdoven => kosten ↓
- Residu's

Resultaten

• Immunocastratie

- Voedselveiligheid?
- Veiligheid varkenshouder?
- Berengeur-vrij?
- Geen arbeidsverlichting
- Positiever door jongeren
- Positiever door beter geïnformeerden
- Positiever door grotere bedrijven

• Intacte beren

- Agressie
- Op bijna alle vlakken negatief beoordeeld

Besluit

Mening van Vlaamse varkenshouders:

- Liefst blijven bij castreren zonder verdoving
- Seksen van sperma optimaliseren
- Verdoving te duur en te arbeidsintensief
- Vrees voor veiligheid bij immunocastratie
=> Correcte informatie verstrekken
- Intacte beren niet gewenst

Bevraging over houding Europese belangengroepen m.b.t. castratie van biggen en alternatieven

Frank Tuyttens

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

PIGCAS (2007-2008)

- **Titel:** *Attitudes, practices and state of the art regarding piglet castration in Europe*
- **Coördinator:** *Michel Bonneau (<http://w3.rennes.inra.fr/pigcas/>)*
- **WP1:** *Houding belangengroepen in de EU t.o.v. castratie van biggen zonder verdoving en de mogelijke alternatieven*
- **WP2:** *Praktijk van castratie in Europa*
- **WP3:** *Evaluëren van alternatieven & onderzoeksprioriteiten*
- **WP4:** *Aanbevelingen voor (EU) beleid*

PIGCAS WP1: Methode

- Vragenlijst (64 vragen) + uitleg over alternatieven
- Vertaling → vertegenwoordigers belangengroepen

Coördinator:
Maria Angels
Oliver (IRTA)

Region	Regional co-ordinators	Countries (National contact persons)
Centre-West	Armelle PRUNIER Frank TUYTTENS	Austria (Christine LEEB) Belgium (Monique VAN OECKEL) France (Armelle PRUNIER) Germany (Eberhard VON BORELL) Luxembourg (Eberhard VON BORELL) Netherlands (Hans SPOOLDER) Switzerland (Giuseppe BEE)
North	Kerstin LUNDSTRÖM	Denmark (Laurits LYDEHØJ HANSEN) Estonia (Margus BIRKENFELDT) Finland (MARI HEINONEN) Ireland (Peadar LAWLOR) Latvia (Ligita MELECE) Lithuania (Vigilijus JUKNA) Norway (Bente FREDRIKSEN) Sweden (Kerstin LUNDSTRÖM) United Kingdom (Kim MATTHEWS)
East	Wladislaw MIGDAL	Czech Republic (Michal ŠPRYSL) Hungary (Istvan NAGY) Poland (Wladislaw MIGDAL) Slovakia (Ivan BAHTELKA) Slovenia (Marjeta ČANDEK-POTOKAR)
South	Maria FONT I FURNOLS	Cyprus (Alkis KOUMAS) Greece (George MAGLARAS) Italy (Maria Teresa PACCHIOLI) Portugal (Olga MOREIRA) Spain (Antonio VELARDE)

PIGCAS WP1: Methode

- Belangengroepen:

PROD	Varkenshouders (gangbare) + voederfirma's + breeders
NICHE	Varkenshouders (niche)
SLAUGH	Slachthuizen + vleesindustrie + wholesalers
CONS	Consumenten + retailers
NGO	Dierenwelzijnsorganisaties
VET	Dierenartsen
ADM	Overheid / administratie

PIGCAS WP1: Respons

	Prod	Niche	Slaugh	Cons	NGO	Vet	Adm	TOTAL
1. Austria	6	1	3	2	4	7	9	32
2. Belgium	7	1	6	6	2	1	2	25
3. Cyprus	9		1	8		3		21
4. Denmark	4	1	4	2	1		2	14
5. Estonia	3		3		2	1	3	12
6. Finland	1		2		1	1	3	8
7. France	9	4	4	4	3	1	1	26
8. Germany	3	2	2	2	2			11
9. Greece	1		1	2		1	1	6
10. Hungary	25			13	1	6	1	46
11. Ireland	1		2	1	2	1	1	8
12. Italy	18		1	1		1	6	27
13. Latvia	3	1	4	2		1	2	13
14. Lithuania	9		5	6		4	10	34
15. Netherlands	5	1	1		3	2	5	17
16. Norway	5		3	2	1	2	2	15
17. Poland	12		3	3	1	2	2	23
18. Portugal	7	1	1			1	2	12
19. Slovakia	13							13
20. Slovenia	10		6	5	6	1		28
21. Spain	13	1	7	2	2	3	4	32
22. Sweden	3		1	4	2	1	3	14
23. Switzerland	2	2	6	2	1	2	3	18
24. UK	5		6	2	4			17
Total	174	15	72	69	38	42	62	472

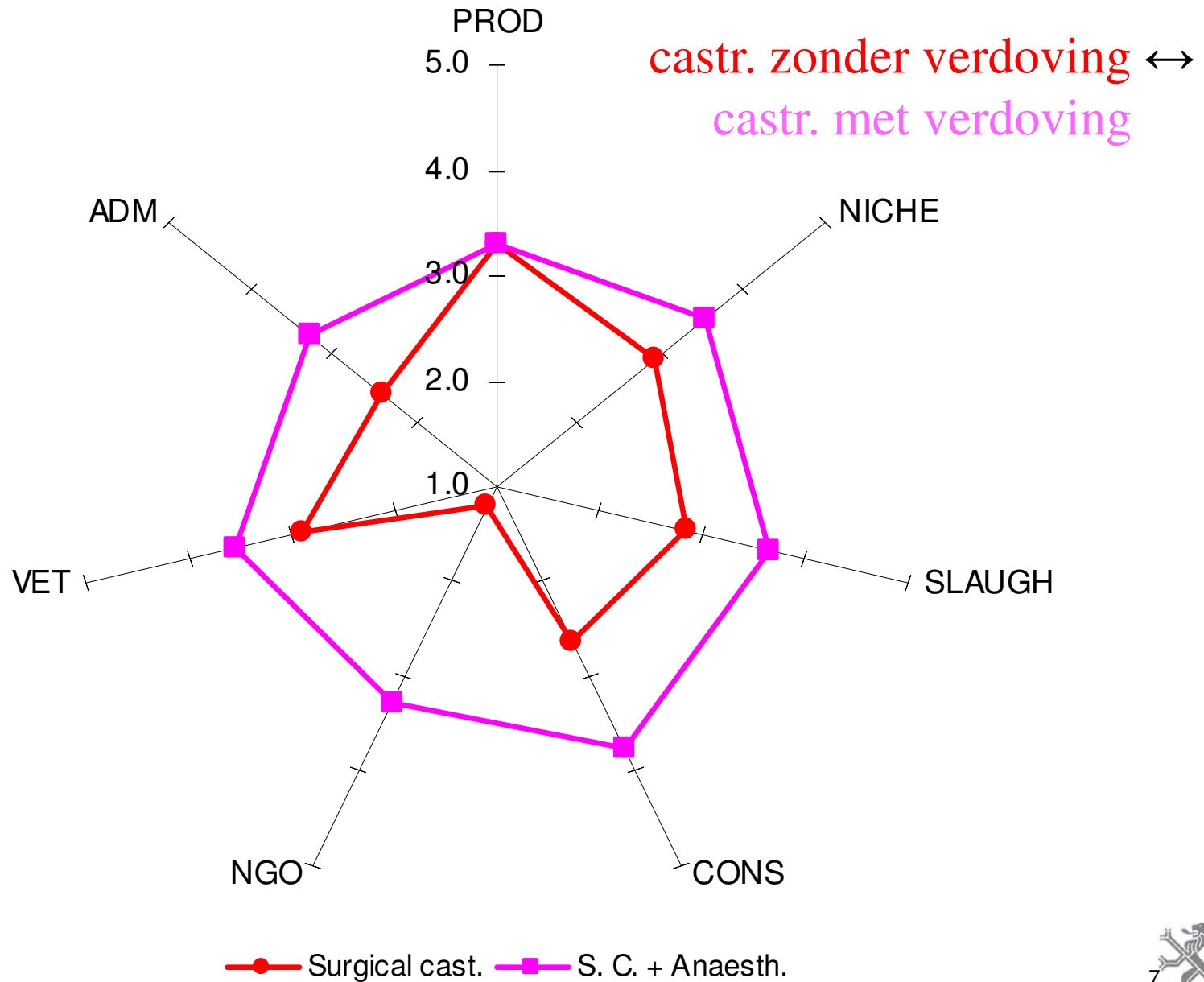

PIGCAS WP1: Vraag 8

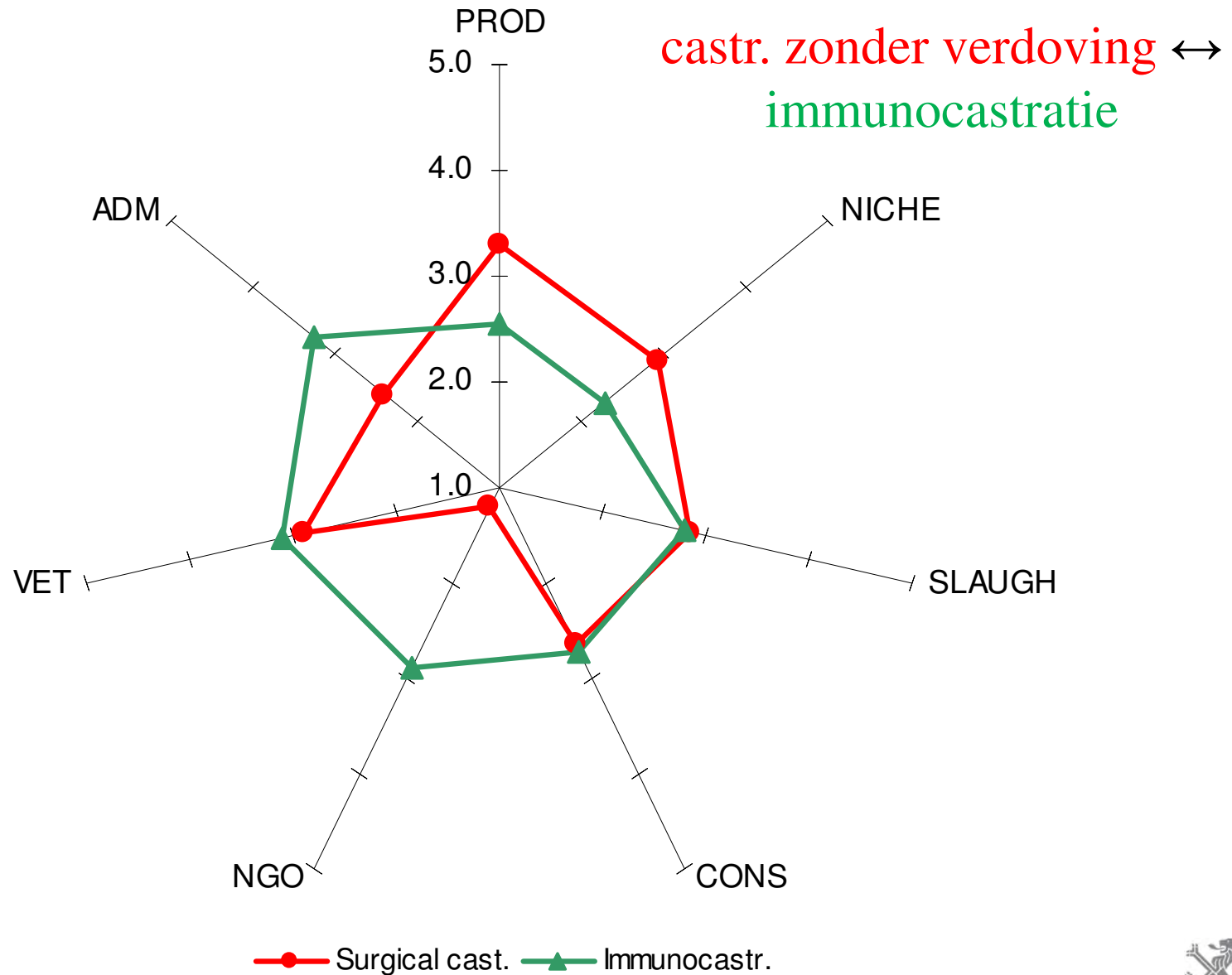
Geef rang van 1 (minst geschikte) tot 5 (meest geschikte) voor de verschillende strategieën:

STRATEGIE	RANG
Chirurgische castratie zonder verdoving	
Chirurgische castratie met verdoving	
Immunocastratie	
Intacte beren	
Seksen van sperma	

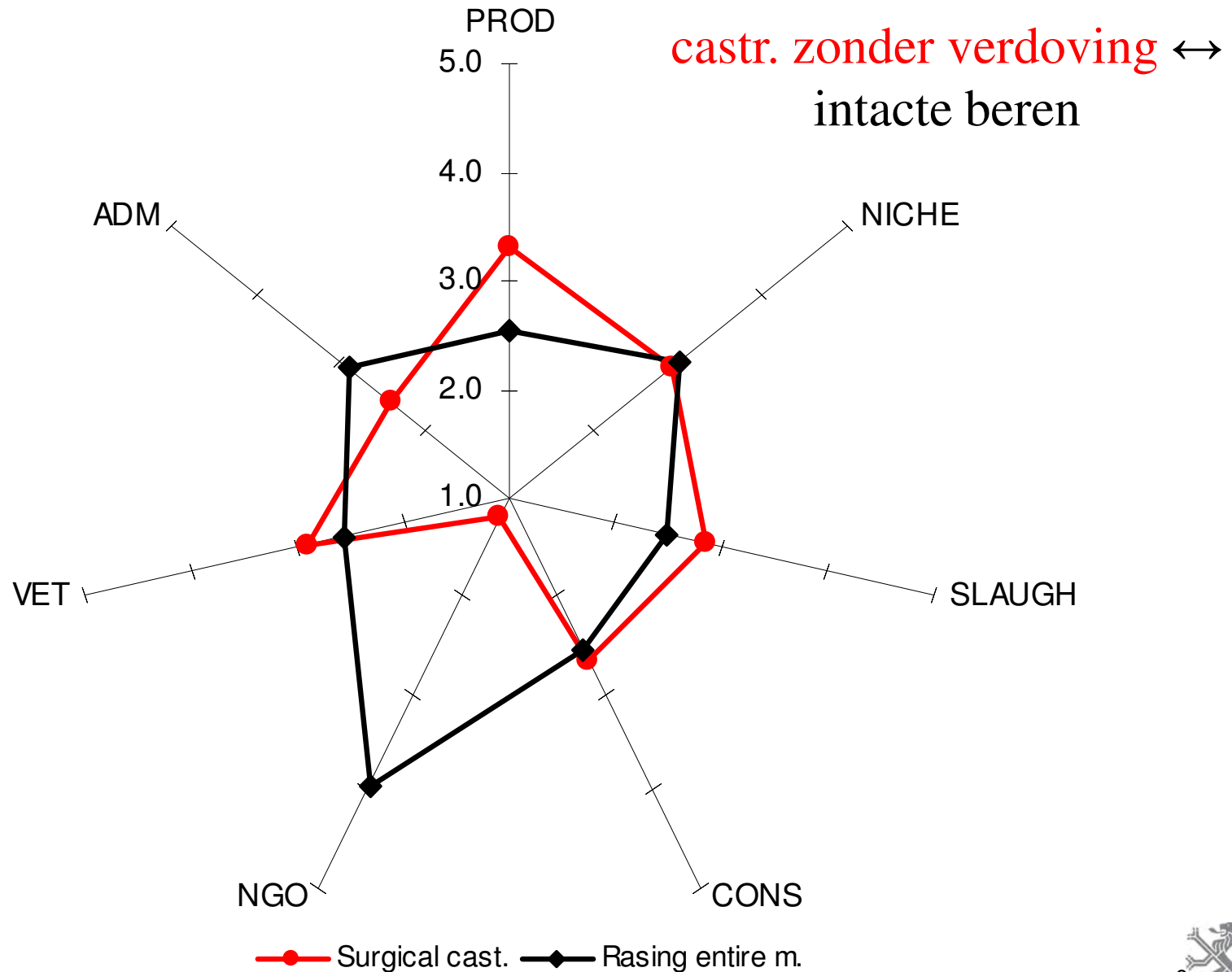
PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

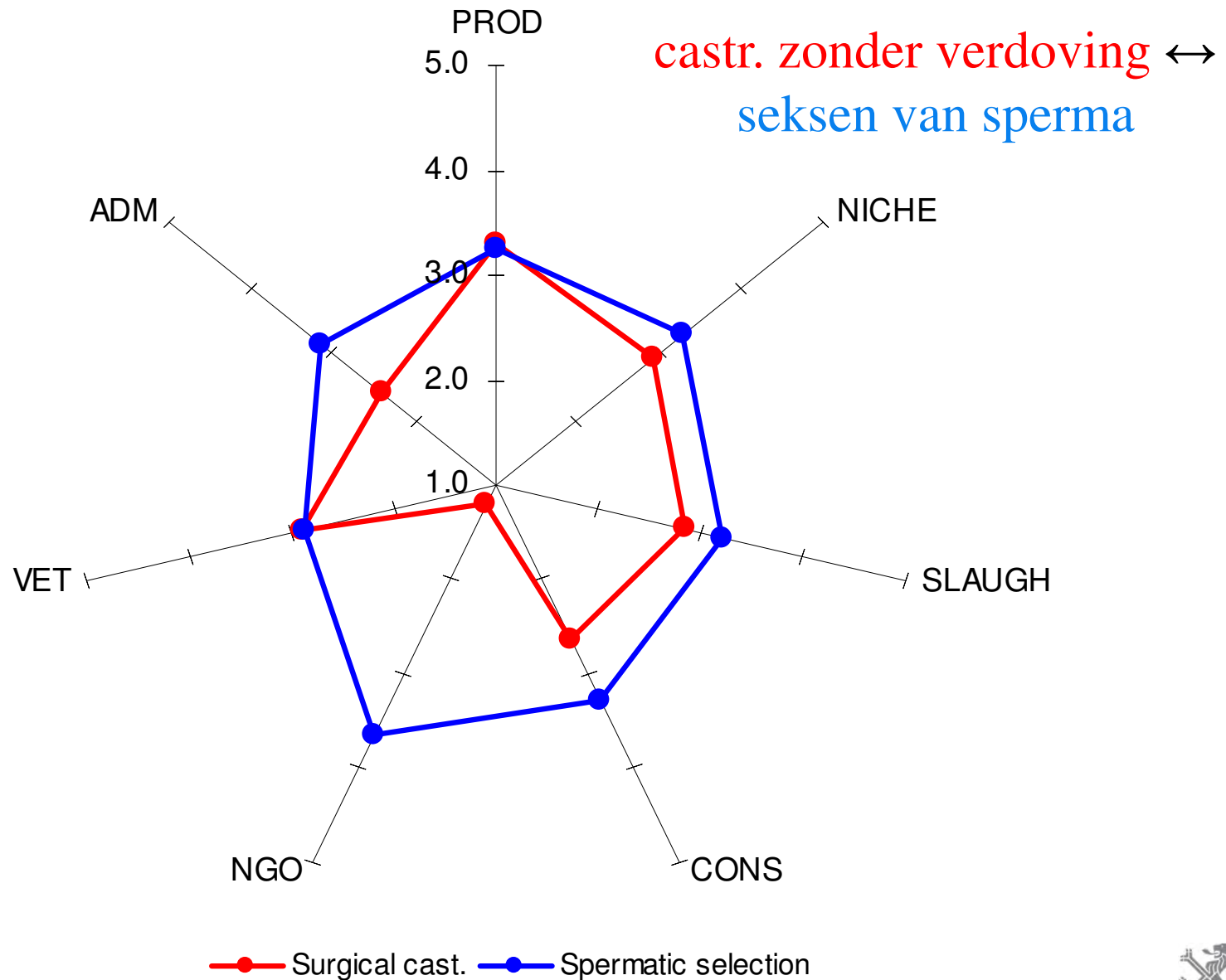
PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

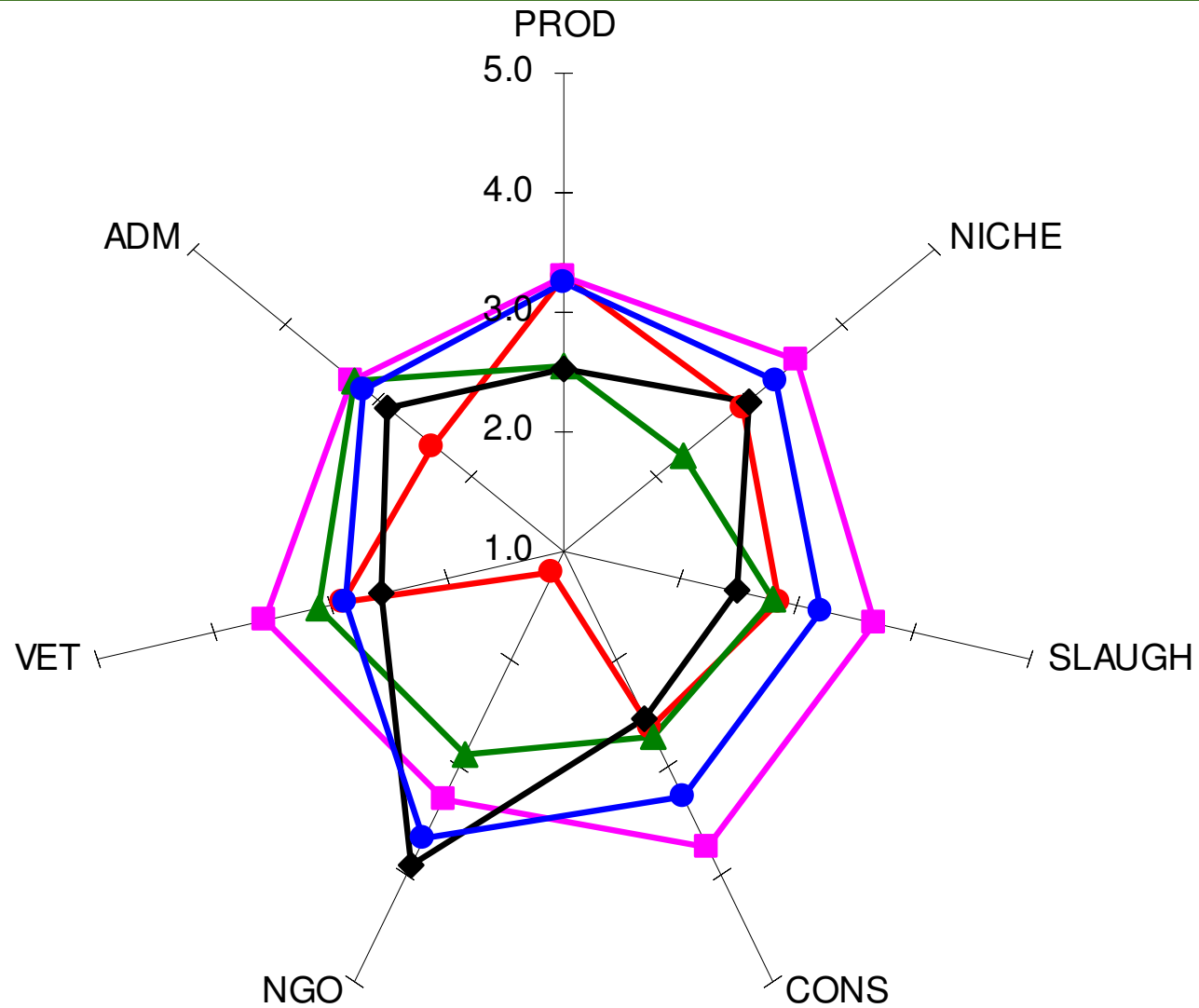
PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

- Surgical cast.
- S. C. + Anaesth.
- ▲ Immunocastr.
- ◆ Rasing entire m.
- Spermatic selection

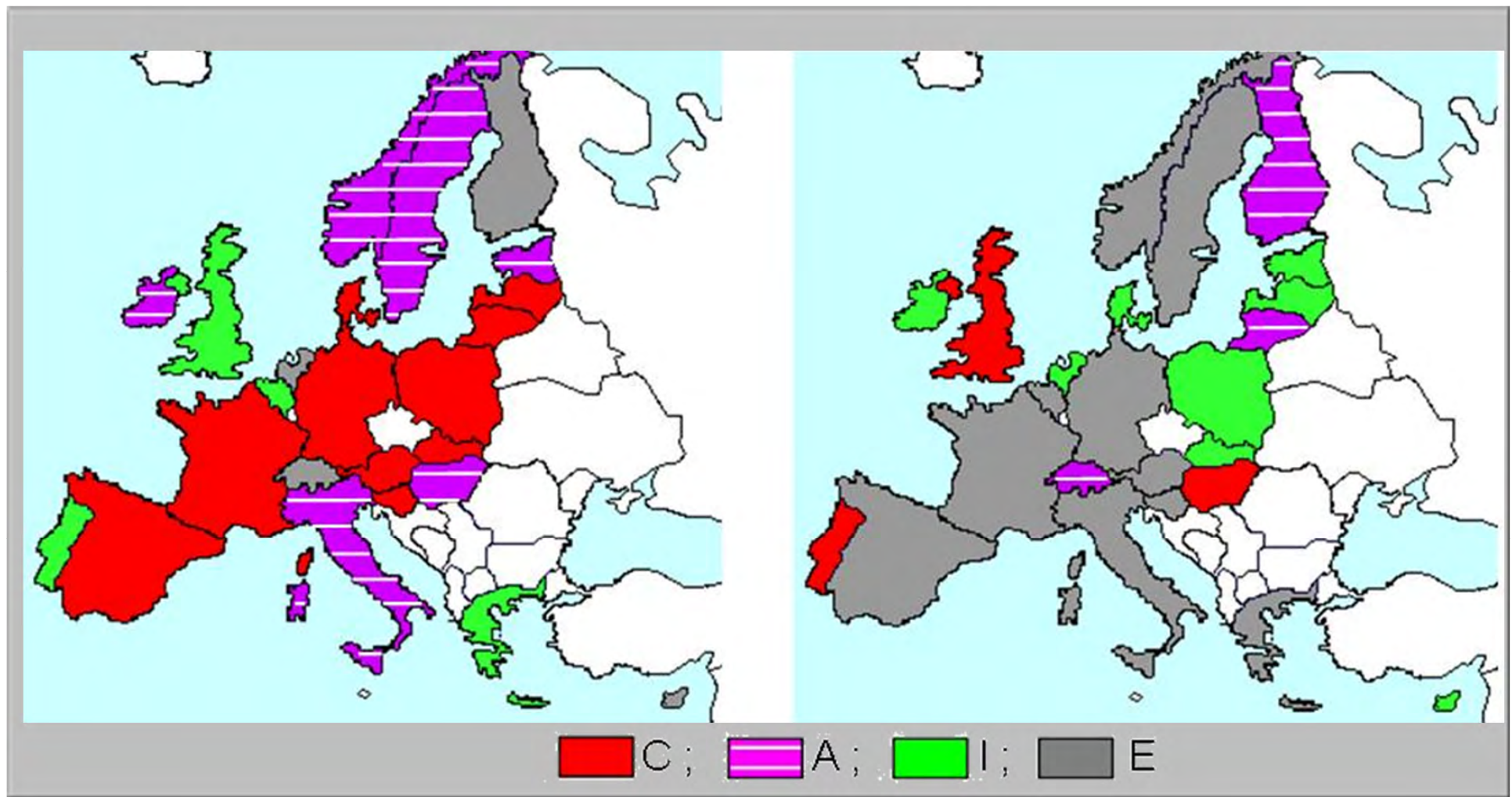
PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

	Cons	NGO	Prod	Niche	Adm	Slaugh	Vet
Castratie zonder verdoving	2.7 b	1.2 d	3.6 a	3.1	2.7	3.0 b	3.1 ab
Castratie met verdoving	3.8 a	3.2 bc	3.5 a	3.4	3.3	3.6 a	3.7 a
Immunocastratie	2.7 b	2.9 c	2.5 c	2.4	3.0	2.8 bc	3.0 bc
Intacte beren	2.5 b	4.0 a	2.3 c	2.8	3.0	2.4 c	2.5 c
Seksen sperma	3.3 a	3.8 ab	3.0 b	3.5	3.1	3.3 ab	2.7 b

PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

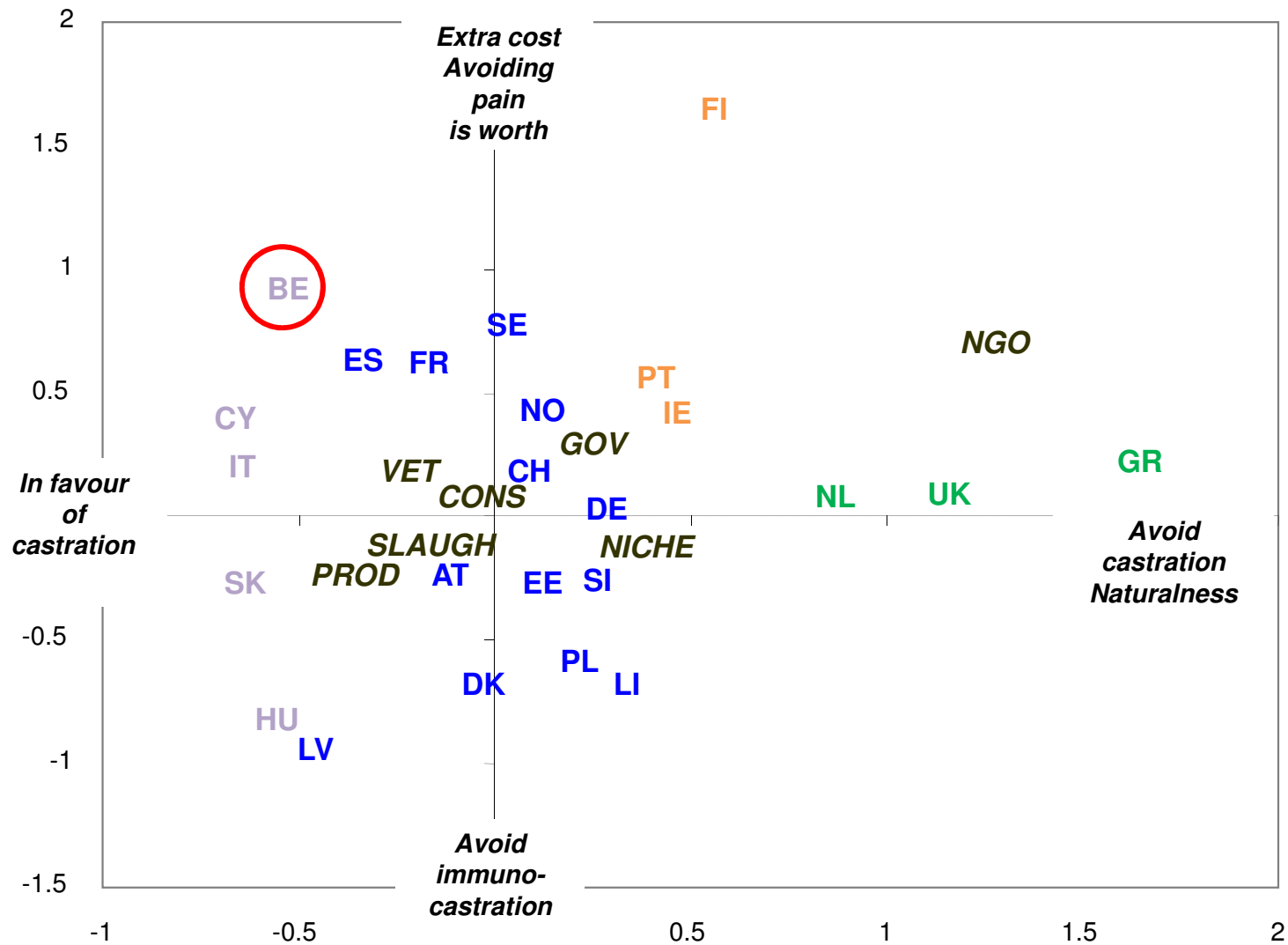
Hoogste voorkeur

Minste voorkeur

PIGCAS WP1: Resultaten (PCA)

PIGCAS WP1: Conclusies

- Beperkingen data: voorzichtig zijn met conclusies
- Castratie met verdoving (en sperma seksen) voor meeste belangengroepen gunstig(st) alternatief (uitz. NGO).
- Draagvlak voor intacte beren en immunocastratie vaak lager (uitz. NGO & UK)
- In meeste landen willen vertegenwoordigers van varkensproducenten blijven castreren zonder verdoving.
- Vertegenwoordigers belangengroepen $\neq$ leden zelf

Bevraging Vlaamse consumenten over immunocastratie

UGent: F. Vanhonacker, D. Fourniere, W. Verbeke

ILVO: F. Tuytens

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Methode

- Vragenlijst via web (begin 2008):
  - n = 225
  - “convenience sample” (jong & hoog opgeleid)
- 3 delen:
  - A. Algemene vragen (DW, varkensproductie)

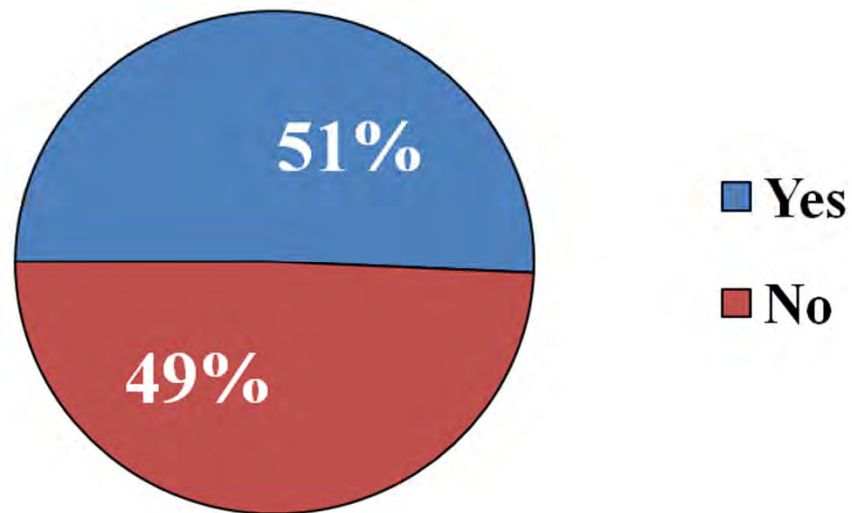
B. Uitleg

- ~~Wat is IC~~
- ~~Wat is IC + voordelen (DW, productie, agressie, veilig)~~
- ~~Wat is IC + nadelen (zelf-inj., kost, registr., acceptatie)~~
- ~~Wat is IC + voordelen + nadelen~~

C. Specifieke vragen

Resultaten: algemene vragen

**Bent u op de hoogte van het feit dat mannelijke
biggen gecastreerd worden?**

78% van de 'ja' groep kon de juiste
reden geven

Resultaten: algemene vragen

Bezorgdheid over:

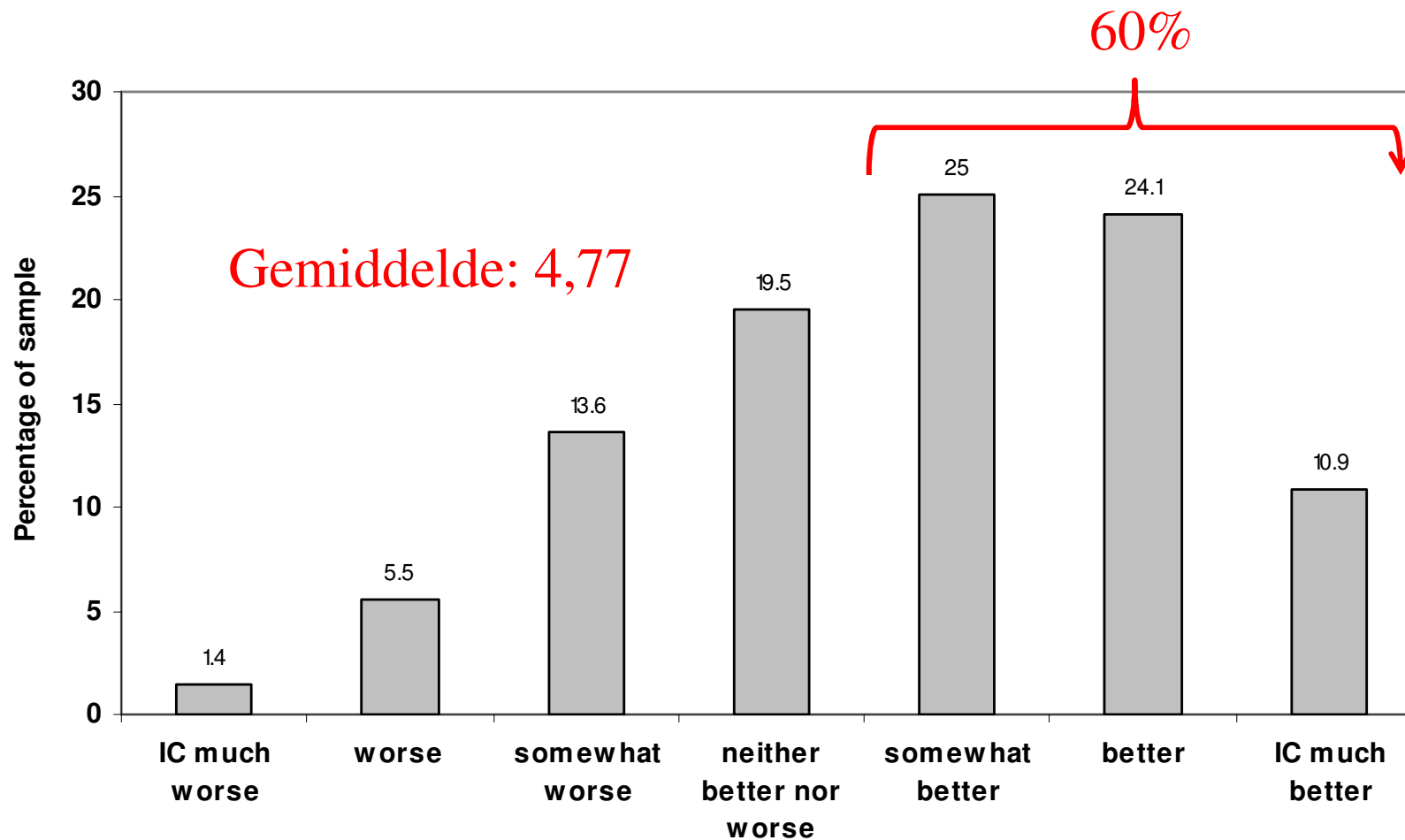

Gebruik hormonen	Dierenwelzijn	Prijs
Ziekte	Stress	Import buitenland
Voedselveiligheid	Stalklimaat	Huisvesting
Residuen medicijnen	Bekwaamheid boer	Genet. modificatie
Sterfte	Transport	Intensieve karakter
Smaak	Omgang boer-dier	Groeisnelheid
Voeder	Milieu impact	Staartknippen
Slachten zonder pijn/stress	Kwaliteit informatie	Tandknippen
Ruimte	Natuurlijk gedrag	Castratie

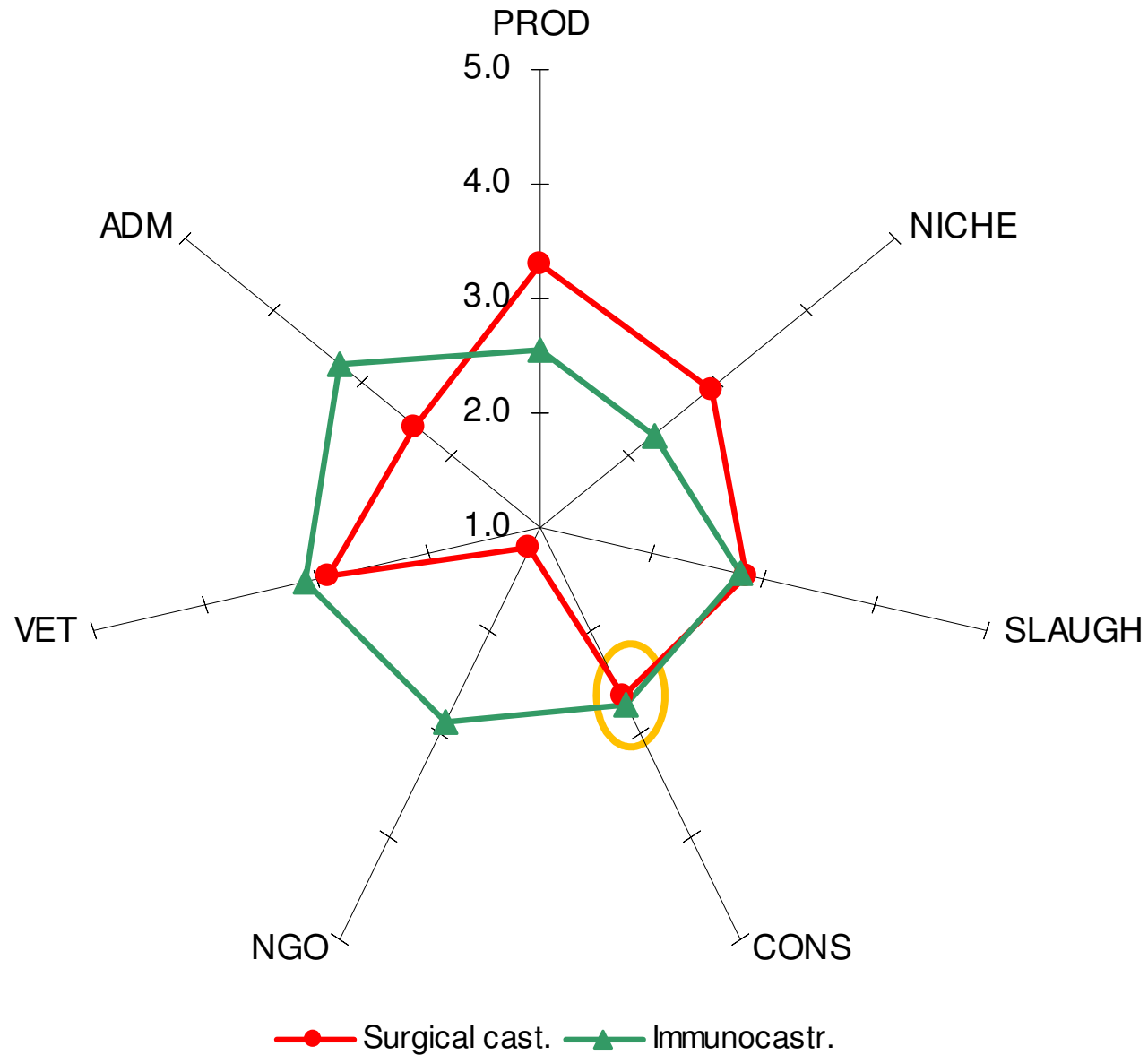

Resultaten: specifieke vragen

“In vergelijking met onverdoofde chirurgische castratie, denkt u dat immunocastratie beter of slechter zou zijn?”

PIGCAS WP1: Resultaten (vraag 8)

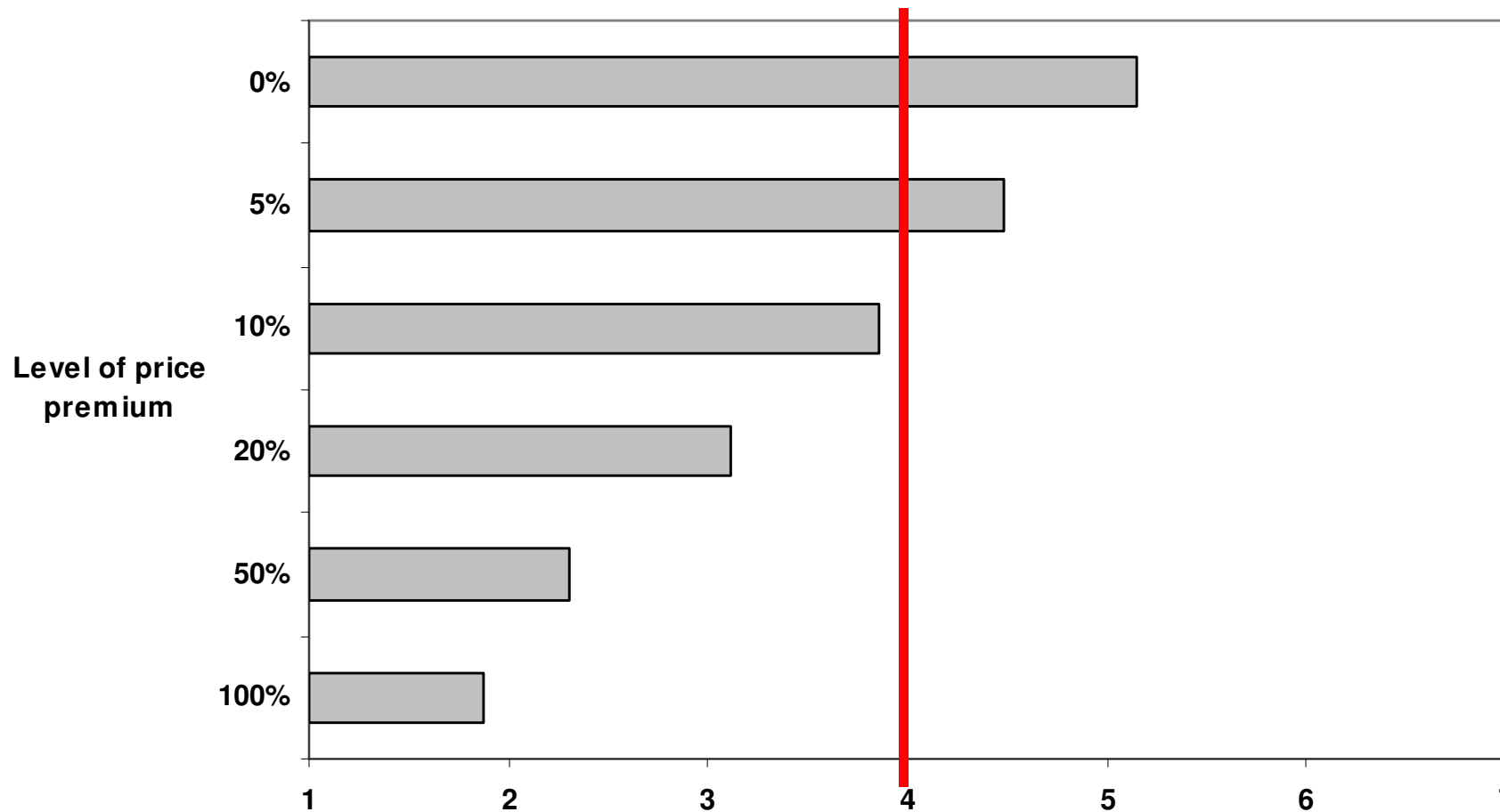
Resultaten: specifieke vragen

“Is immunocastratie slechter (1) of beter (7) dan onverdoofde chirurgische castratie op het vlak van...:”

Dierenwelzijn	5.44*
Consumenten acceptatie	4.83*
Type arbeid voor boer	4.33*
Vermijden van berengeur	4.23
Werklast voor boer	4.17
Competitiviteit Vl. varkenssector	4.16
Bedrijfsrendabiliteit	4.10
Opbrengst per varken	4.08
Vleeskwaliteit	4.06
Voedselveiligheid	3.82*
Betaalbaarheid voor consument	3.69*

Resultaten: specifieke vragen

“Zou u wel (7) of niet (1) vlees kopen van immunogecastreerde varkens indien er een meerprijs was van ...%?”

Conclusies

- Weinig kennis over biggencastratie
- Relatief lage bezorgdheid over biggencastratie t.o.v. andere aspecten van dierenwelzijn in de varkensproductie
- In tegenstelling tot EU vertegenwoordigers van consumentenorganisaties, wordt IC positief geëvalueerd door de Vlaamse consumenten zelf:
  - Dierenwelzijn, consumenten acceptatie, type arbeid (+)
  - Voedselveiligheid, kost (-)
- Theoretische bereidheid tot betalen van kleine meerprijs

DANK VOOR UW AANDACHT

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Bevraging over praktijk van castreren in Europa

Frank Tuyttens

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

PIGCAS (2007-2008)

- **Titel:** *Attitudes, practices and state of the art regarding piglet castration in Europe*
- **Coördinator:** *Michel Bonneau (<http://w3.rennes.inra.fr/pigcas/>)*
- **WP1:** *Houding belangengroepen in de EU t.o.v. castratie van biggen zonder verdoving en de mogelijke alternatieven*
- **WP2:** *Praktijk van castratie in Europa: hoe en hoeveel (B. Fredriksen)*
- **WP3:** *Evaluëren van alternatieven & onderzoeksprioriteiten*
- **WP4:** *Aanbevelingen voor (EU) beleid*

PIGCAS WP2: Methode

- Vragenlijst
- Vertaling → vertegenwoordigers belangengroepen

Coördinator:

Bente

Fredriksen

(Animalia)

Region	Regional co-ordinators	Countries (National contact persons)
Centre-West	Armelle PRUNIER Frank TUYTTENS	Austria (Christine LEEB) Belgium (Monique VAN OECKEL) France (Armelle PRUNIER) Germany (Eberhard VON BORELL) Luxembourg (Eberhard VON BORELL) Netherlands (Hans SPOOLDER) Switzerland (Giuseppe BEE)
North	Kerstin LUNDSTRÖM	Denmark (Laurits LYDEHØJ HANSEN) Estonia (Margus BIRKENFELDT) Finland (MARI HEINONEN) Ireland (Peadar LAWLOR) Latvia (Ligita MELECE) Lithuania (Vigilijus JUKNA) Norway (Bente FREDRIKSEN) Sweden (Kerstin LUNDSTRÖM) United Kingdom (Kim MATTHEWS)
East	Wladislaw MIGDAL	Czech Republic (Michal ŠPRYSL) Hungary (Istvan NAGY) Poland (Wladislaw MIGDAL) Slovakia (Ivan BAHTELKA) Slovenia (Marjeta ČANDEK-POTOKAR)
South	Maria FONT I FURNOLS	Cyprus (Alkis KOUMAS) Greece (George MAGLARAS) Italy (Maria Teresa PACCHIOLI) Portugal (Olga MOREIRA) Spain (Antonio VELARDE)

PIGCAS WP2: Methode

- **EU lidstaten (uitz. Malta, Bulgarije, Roemenië) + Noorwegen, Zwitserland**

- **Vertegenwoordigers van:**
  - Varkenshouders
  - Dierenartsen
  - Vleesindustrie
  - Diergezondheidsorganisaties

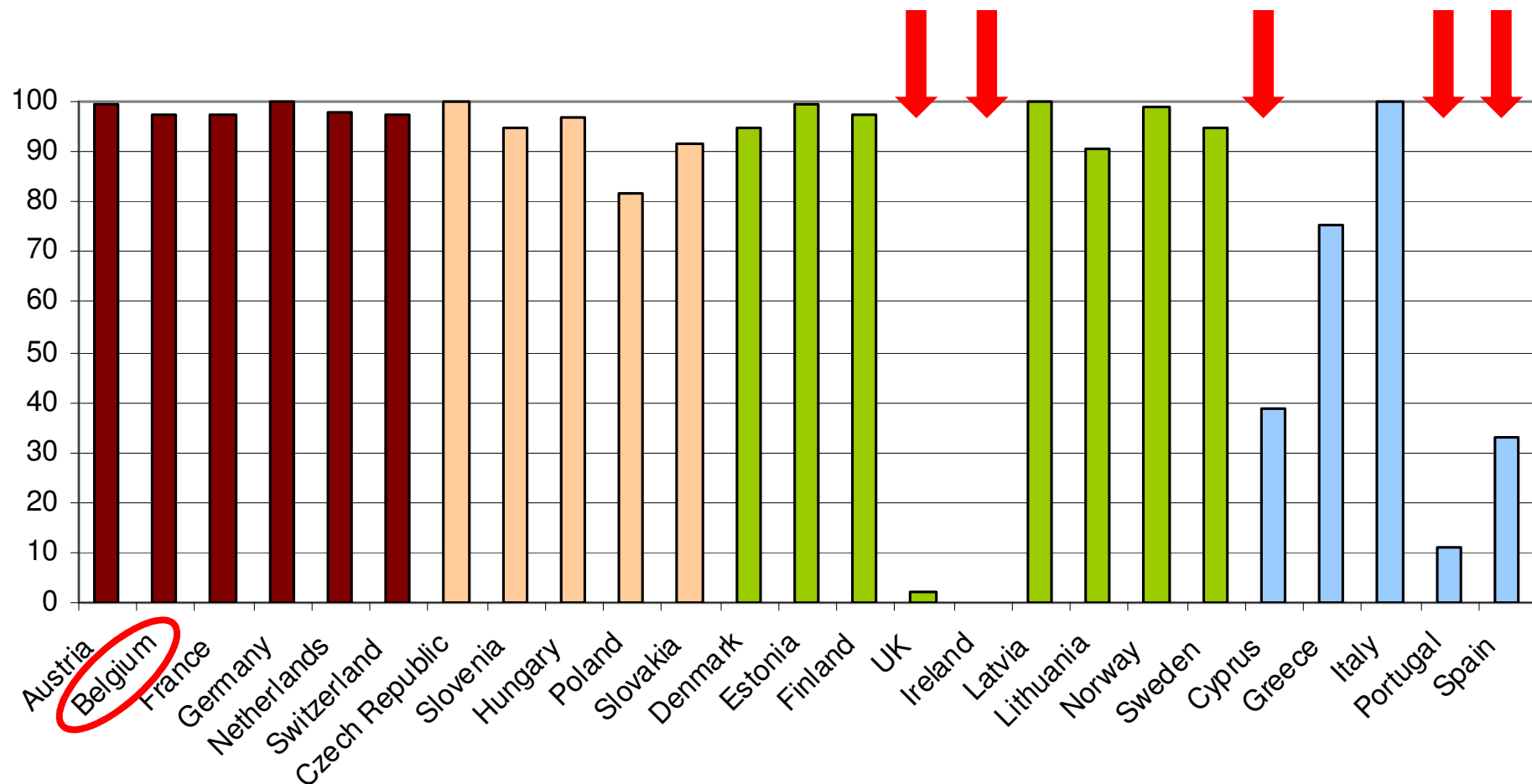

PIGCAS WP2: Respons

Country	Production system			Total
	Conventional	Organic	Non-conventional	
Austria	9	5	0	14
Belgium	11	1	0	12
Cyprus	20	0	0	20
Czech Republic	1	0	0	1
Denmark	2	2	0	4
Estonia	3	0	0	3
Finland	2	0	0	2
France	10	1	2	13
Germany	5	6	2	13
Greece	47	0	0	47
Hungary	19	2	1	22
Ireland	5	0	0	5
Italy	28	0	0	28
Latvia	3	1	1	5
Lithuania	4	0	0	4
Luxembourg	1	0	0	1
Netherlands	12	0	1	13
Norway	1	0	0	1
Poland	14	0	0	14
Portugal	13	0	1	14
Slovakia	7	0	0	7
Slovenia	10	0	0	10
Spain	11	0	1	12
Sweden	5	1	0	6
Switzerland	3	2	0	5
United Kingdom	9	5	6	20
Total	255	26	15	296

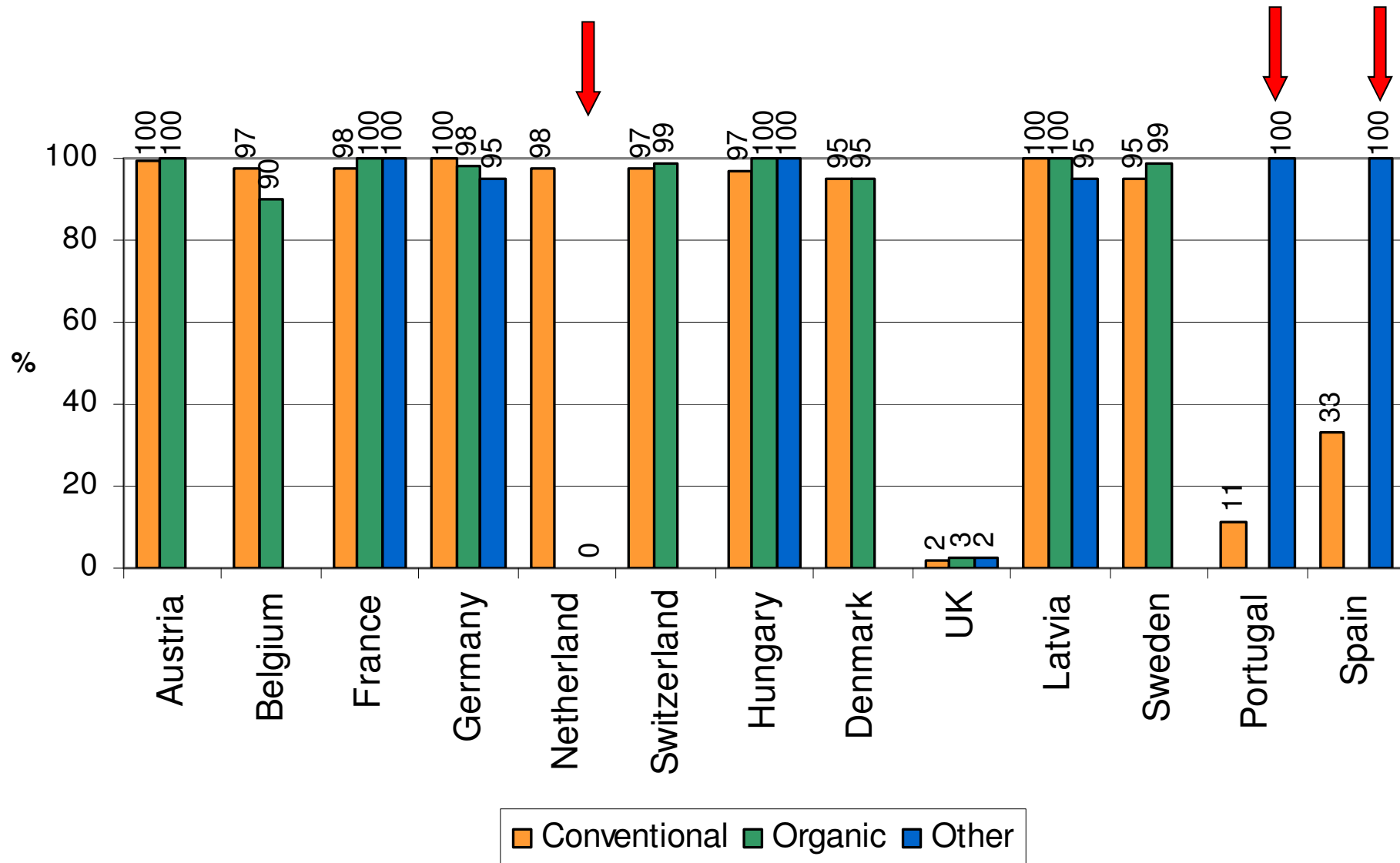
PIGCAS WP2: Resultaten

Percentage mannelijke varkens gecastreerd per land

PIGCAS WP2: Resultaten

% varkens gecastreerd: conventioneel vs niet-conv.

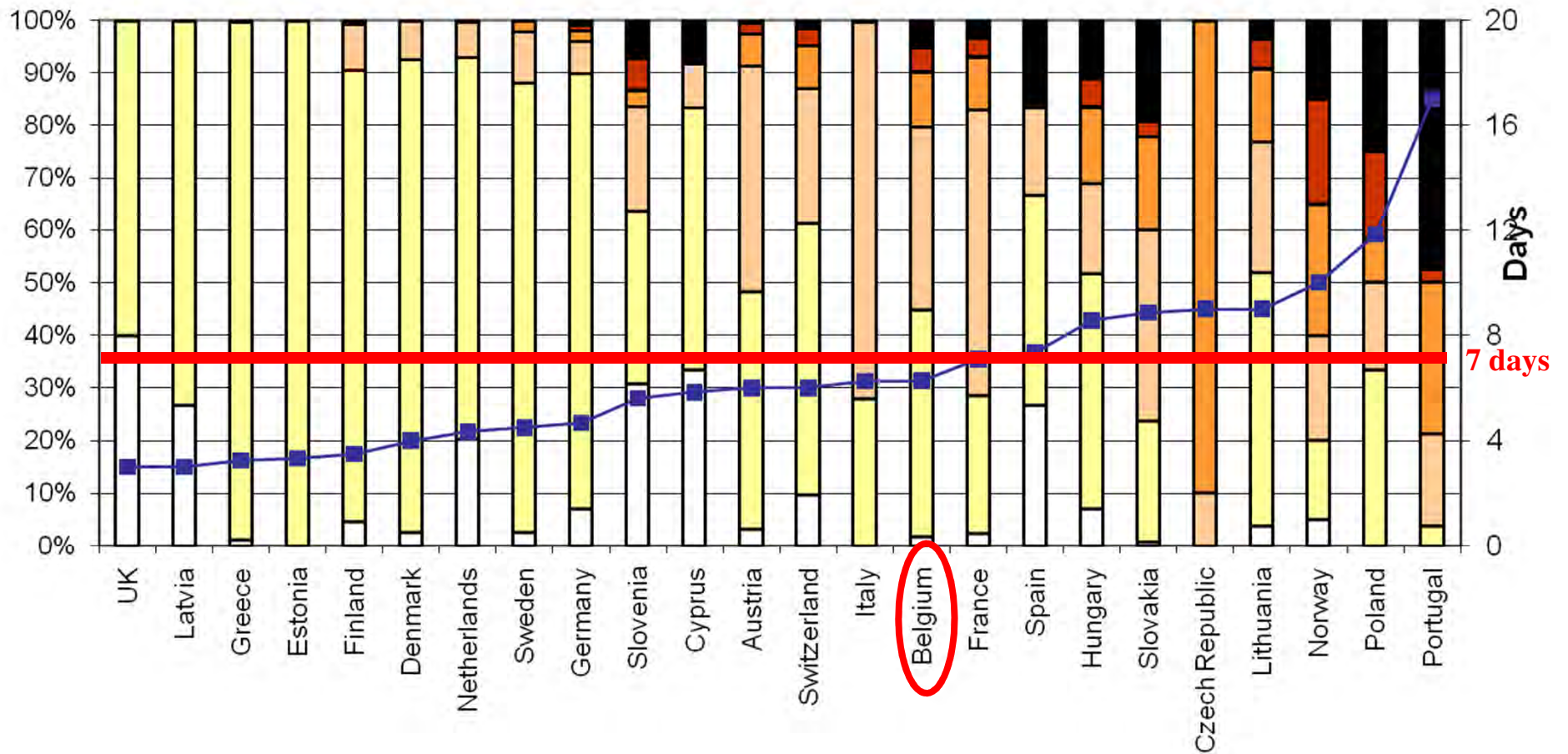

PIGCAS WP2: Resultaten

- **Ca. 125 milj. mannelijke varkens geslacht/jaar:**
  - 20% intacte beren
  - < 3% gecastreerd met anesthesie
  - > 77% gecastreerd zonder verdoving
- **Castratie van zeugen:** twee meldingen (SP & PO), maar onderschat (want niet legaal)?

PIGCAS WP2: Resultaten

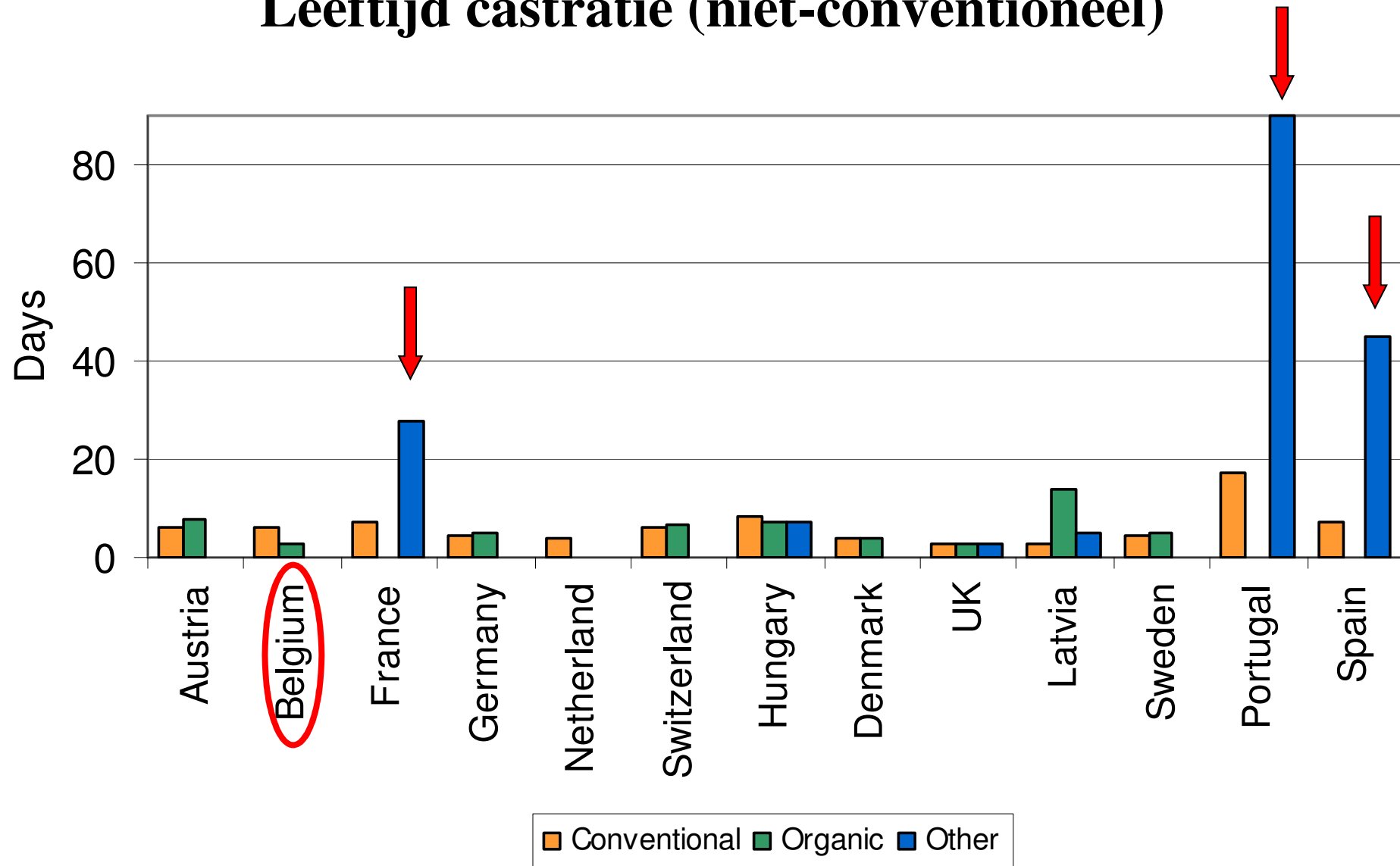
Leeftijd castratie (conventioneel)

<2 days
  3-5 days
  6-8 days
  9-11 days
  12-14 days
  >14 days
  Mean_age

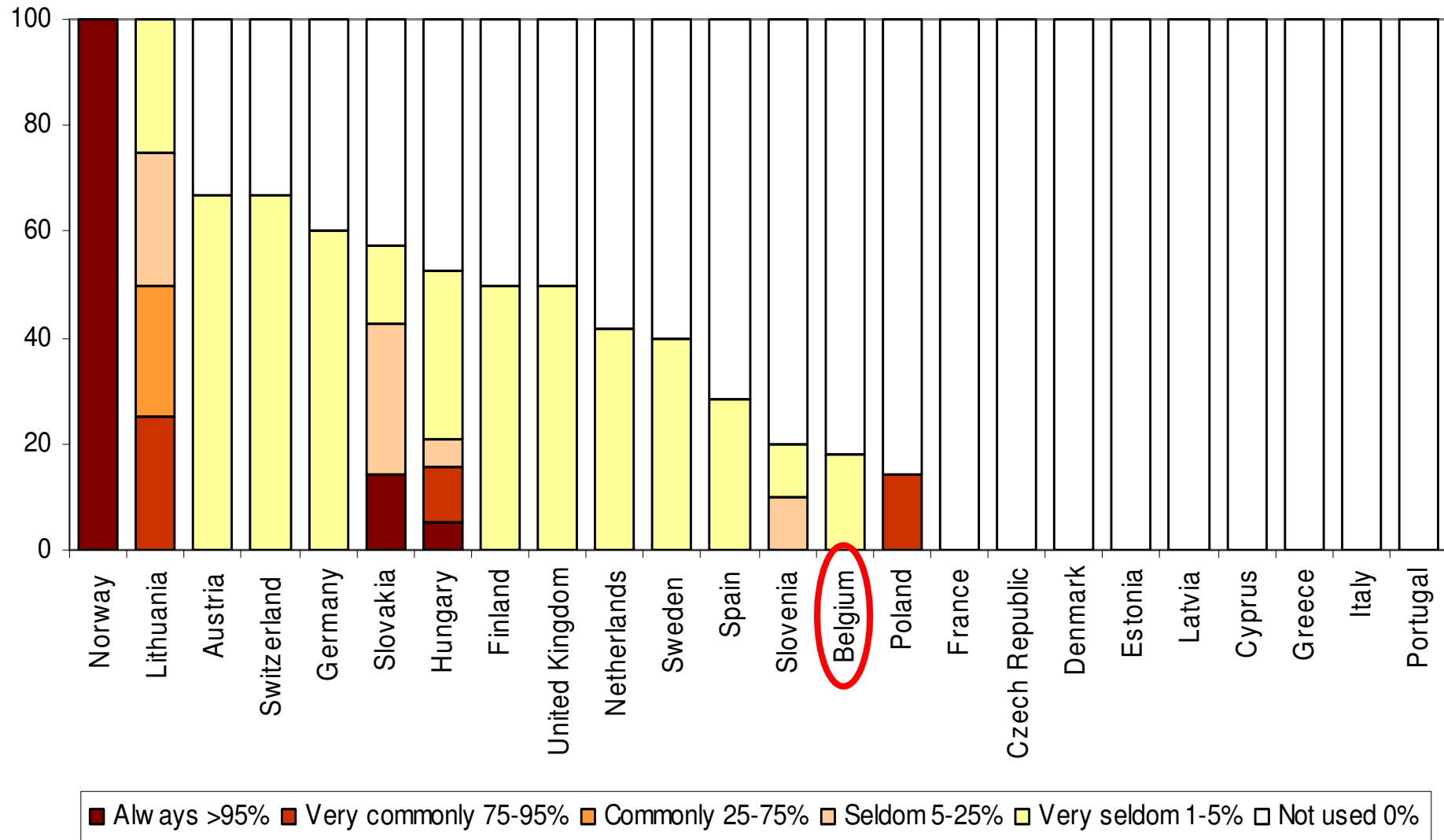
PIGCAS WP2: Resultaten

Leeftijd castratie (niet-conventioneel)

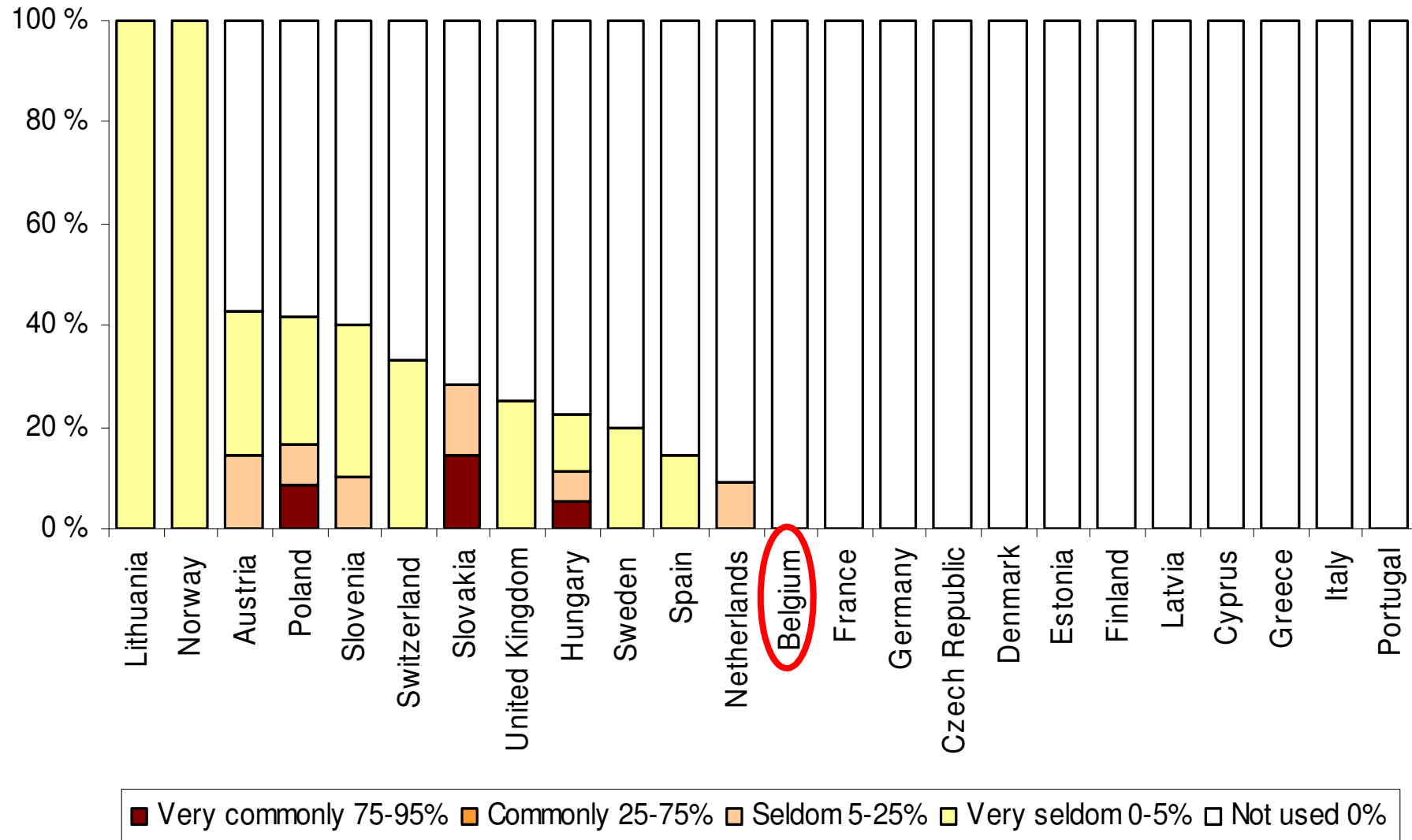
PIGCAS WP2: Resultaten

Gebruik anaesthesie

PIGCAS WP2: Resultaten

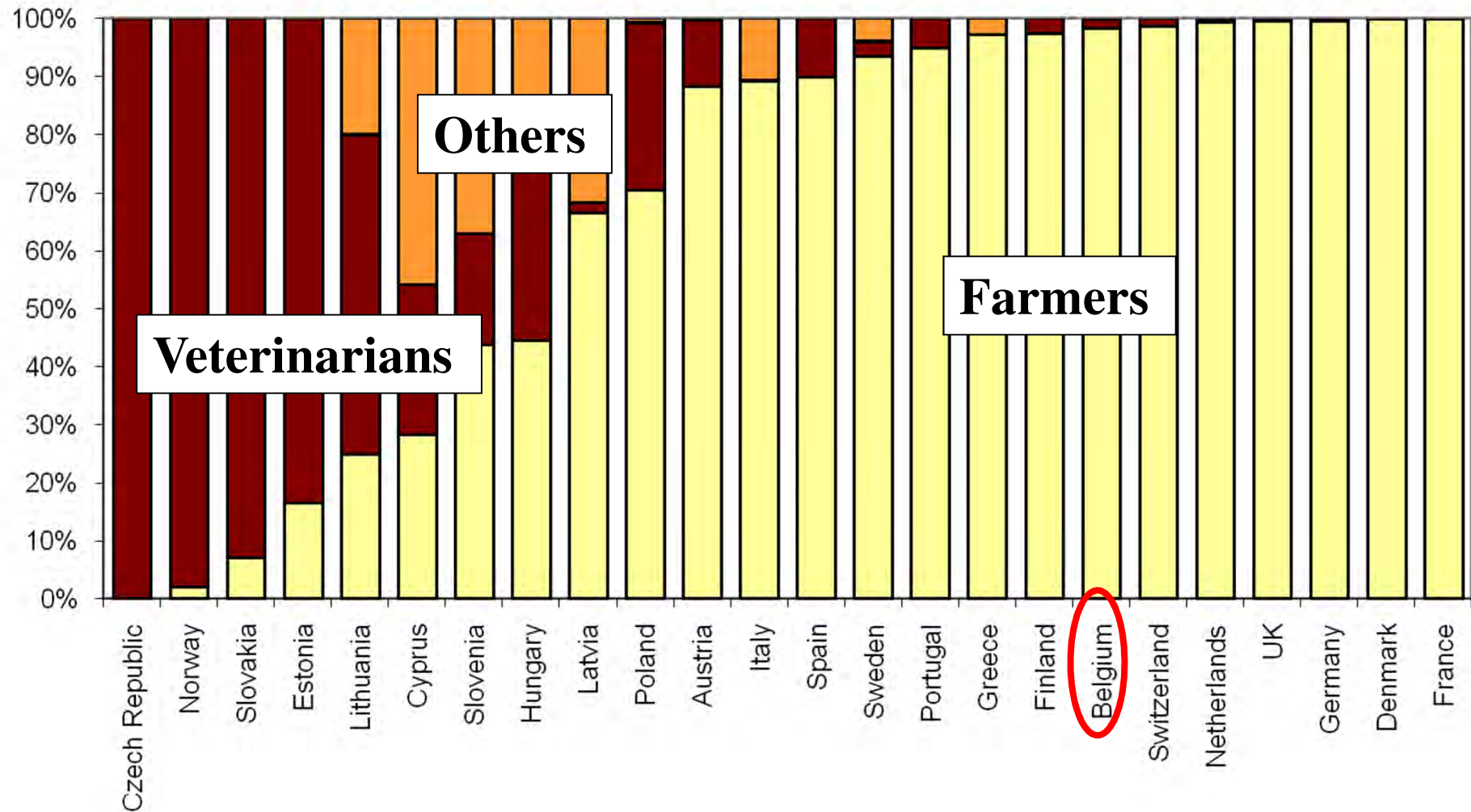
Gebruik analgesie

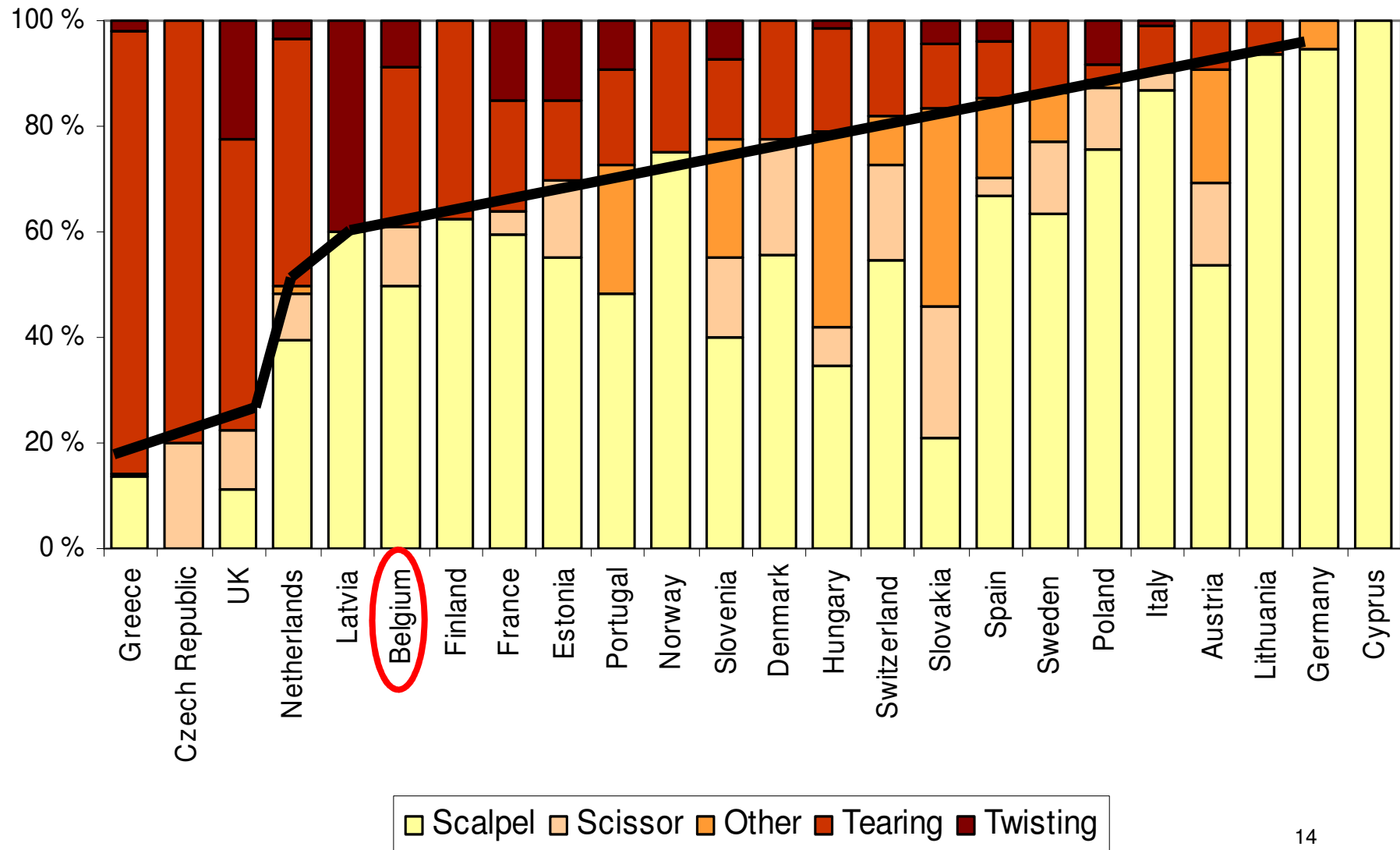
PIGCAS WP2: Resultaten

Wie casteert?

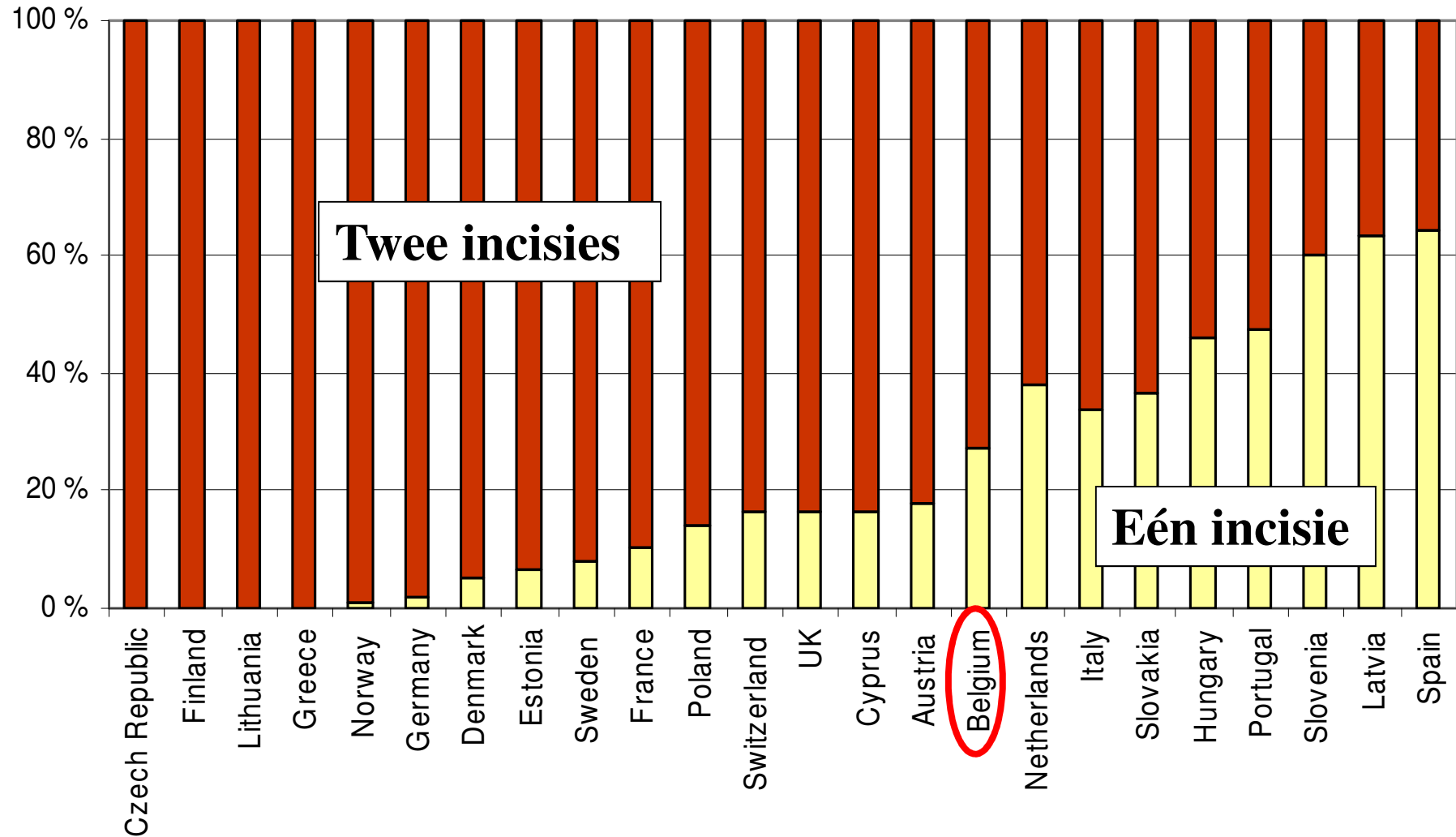
PIGCAS WP2: Resultaten

Couperen van zaadstreng

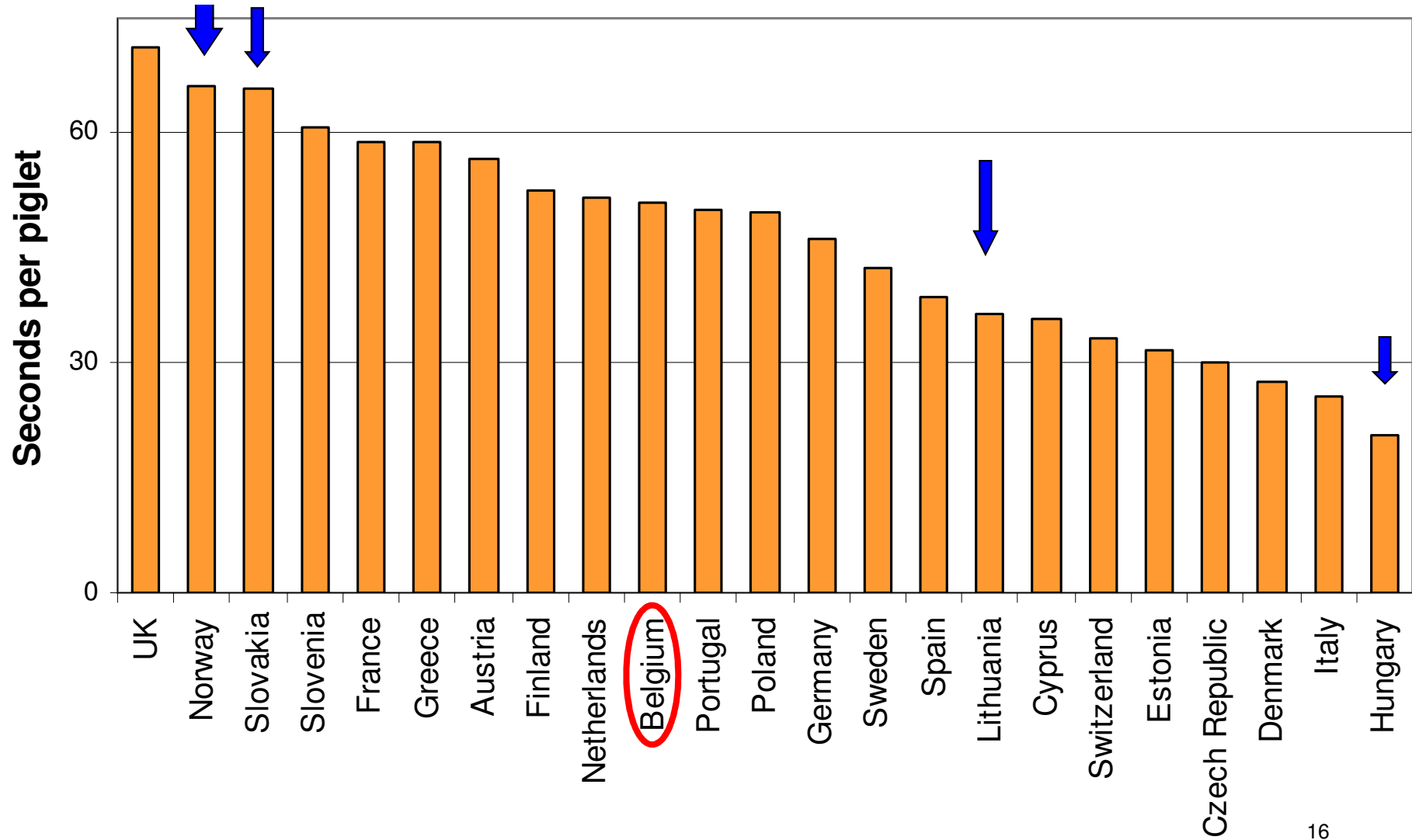
PIGCAS WP2: Resultaten

Aantal incisies scrotum

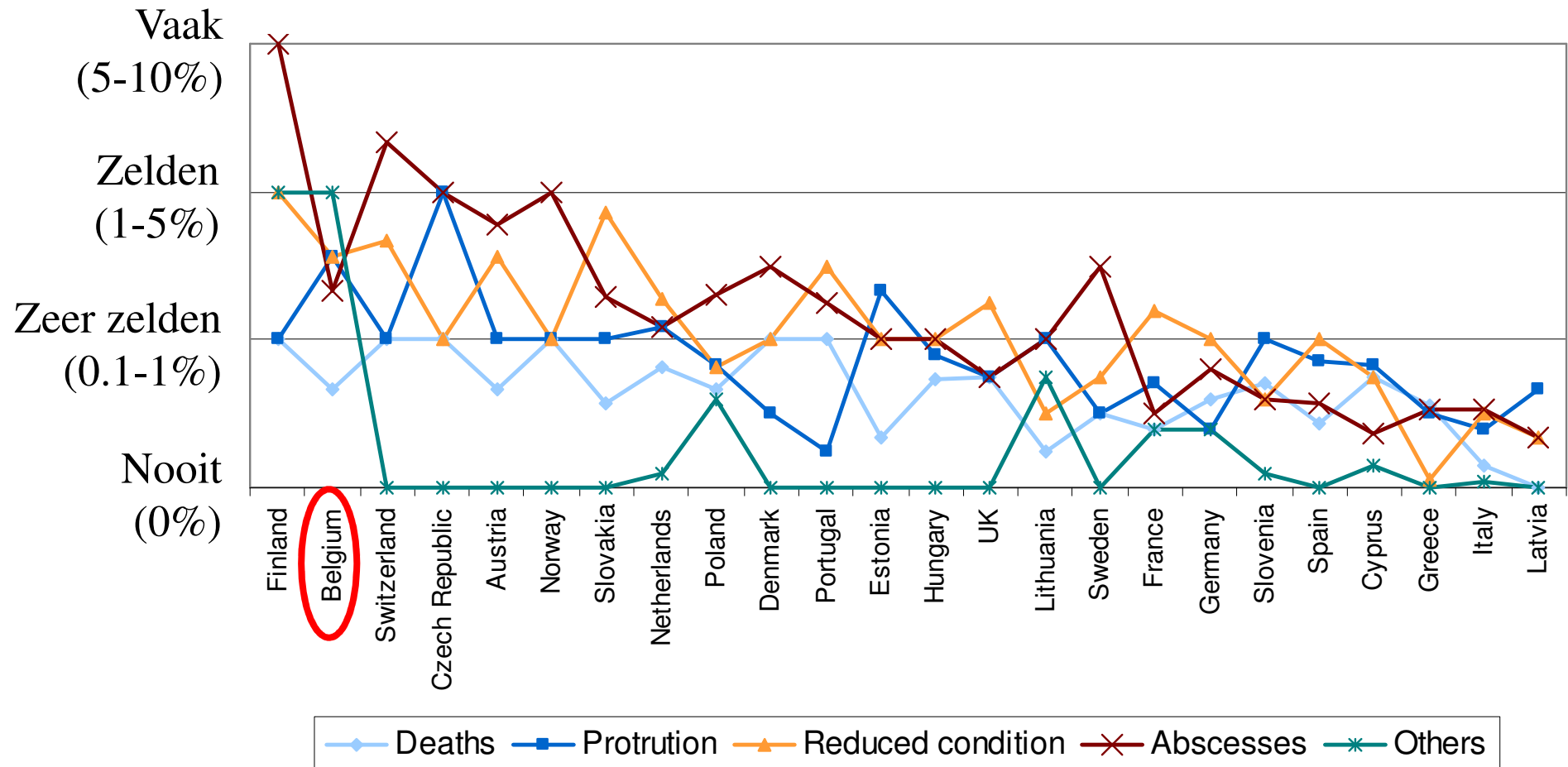
PIGCAS WP2: Resultaten

Arbeidsduur

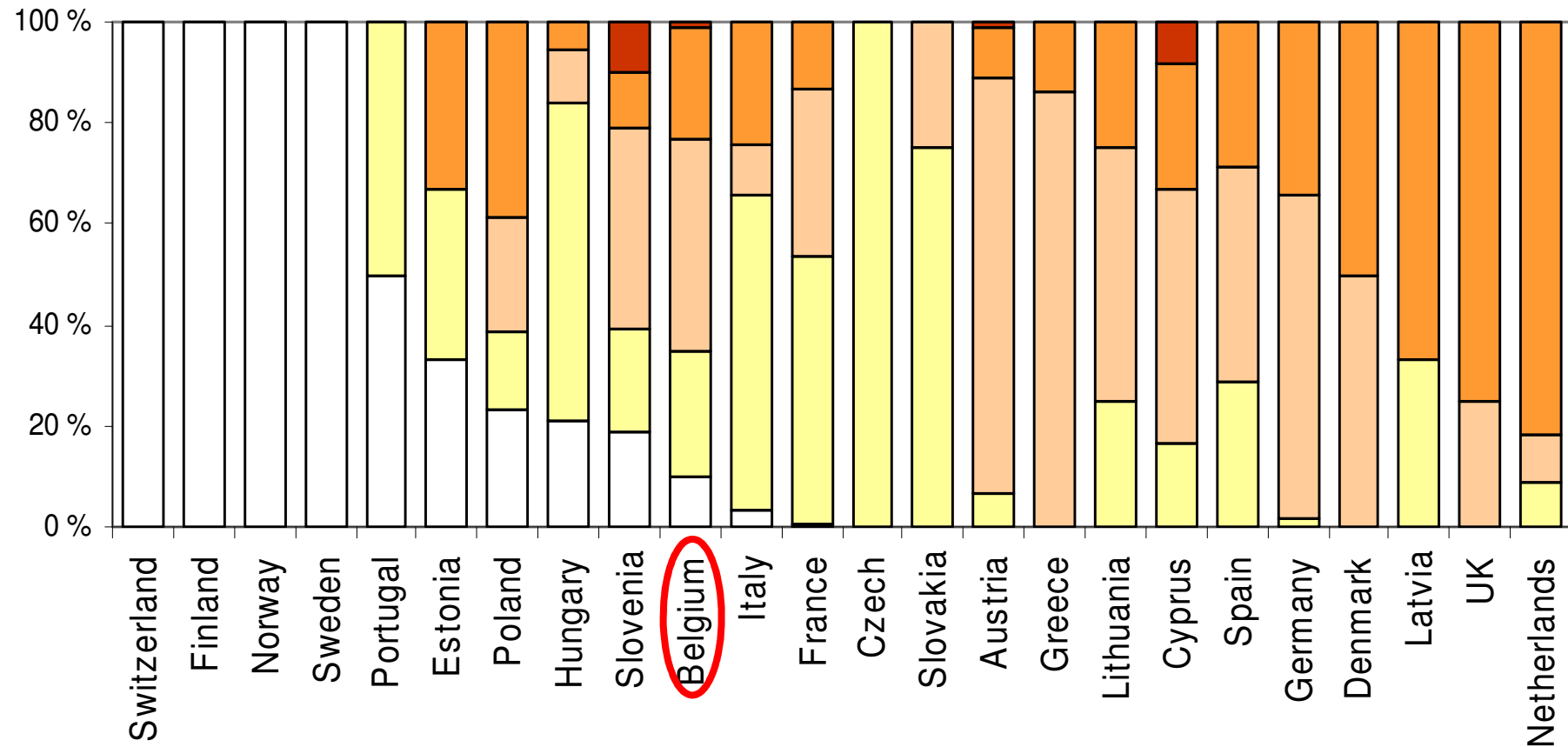
PIGCAS WP2: Resultaten

Complicaties

PIGCAS WP2: Resultaten

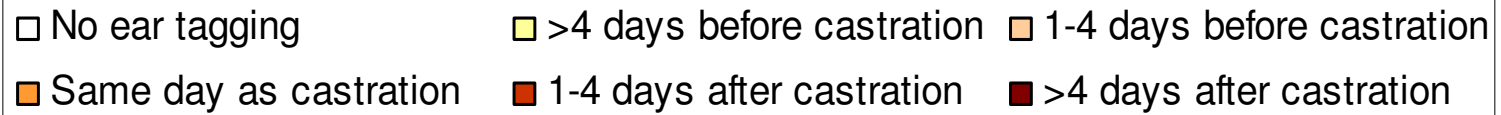
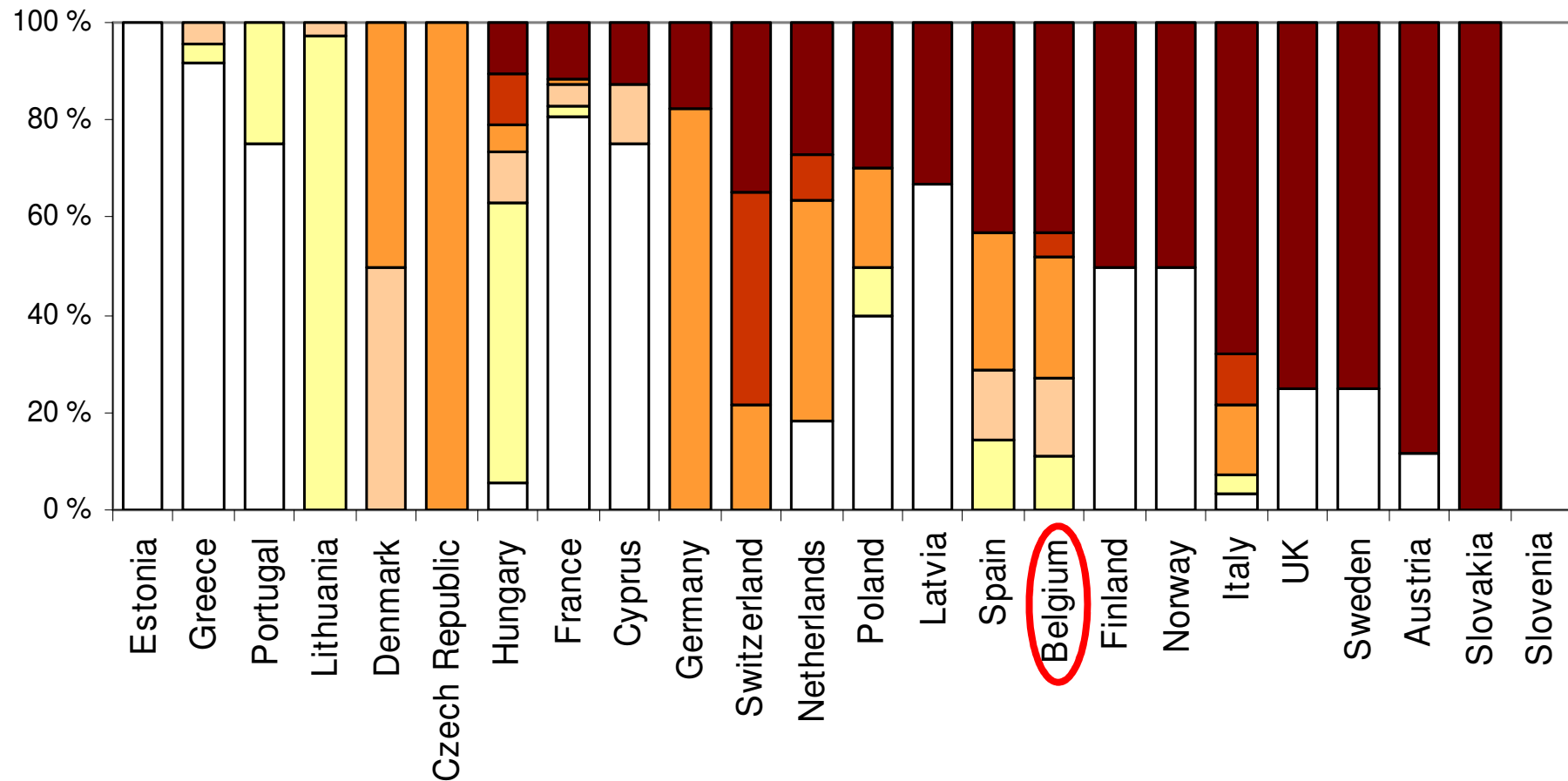
Leeftijd staartknippen

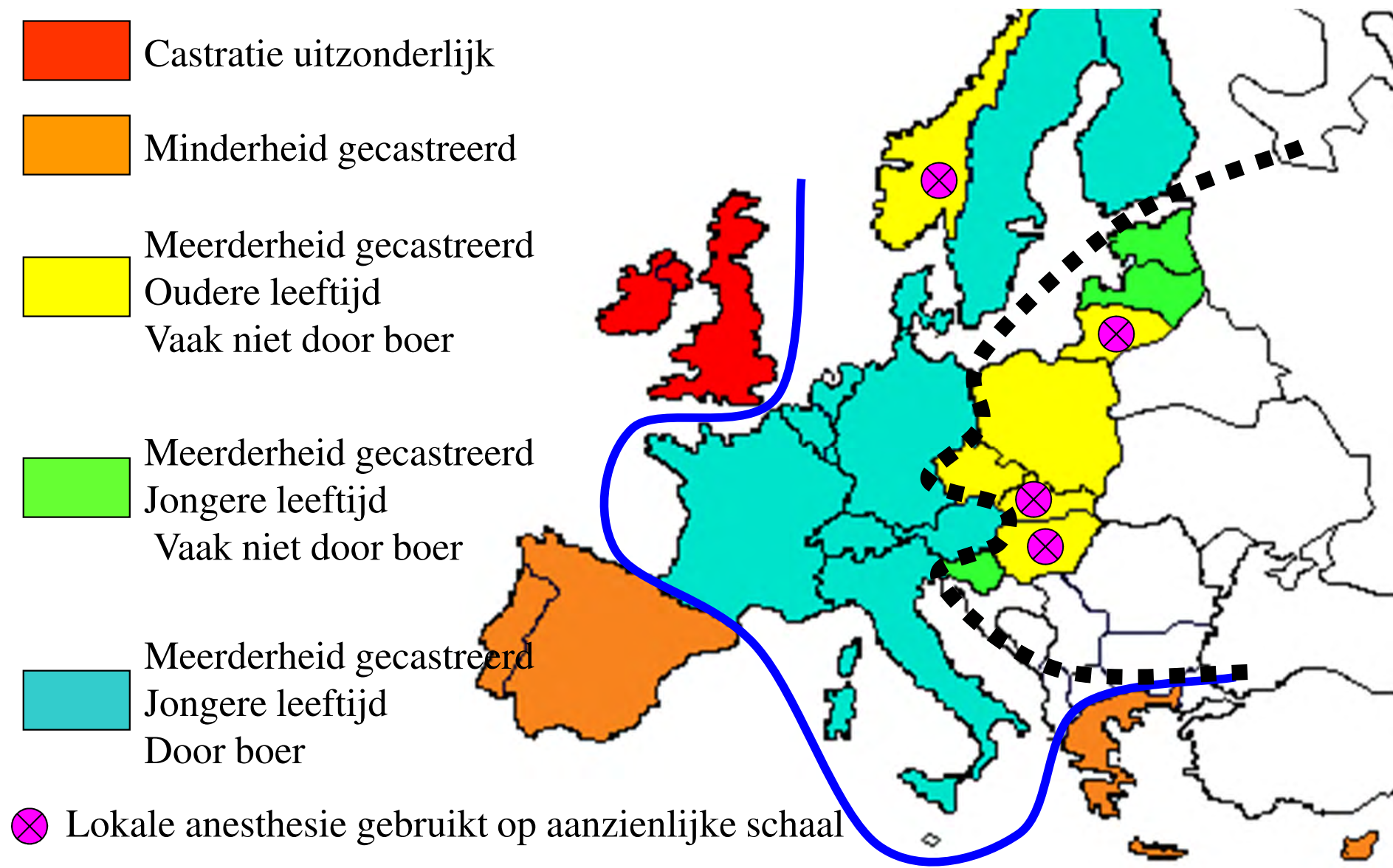

- No tail docking
- >4 days before castration
- 1-4 days before castration
- Same day as castration
- 1-4 days after castration

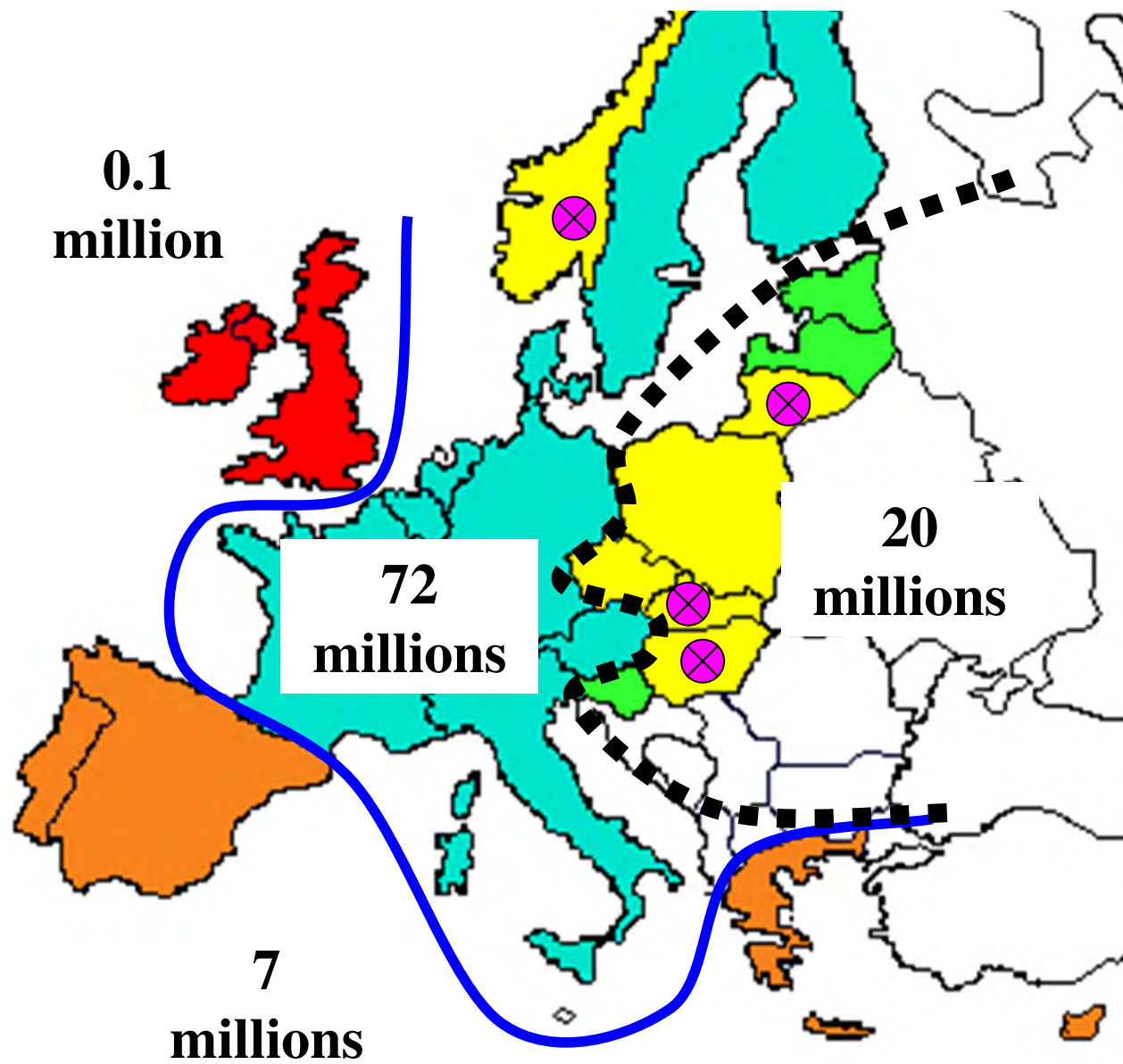
PIGCAS WP2: Resultaten

Leeftijd oormerken

PIGCAS WP2: conclusies

- Meeste beerbiggen (ook bio) in EU worden gecastreerd (80%, 99milj)
  - zeldzaam in UK, IR
  - minderheid in PO, SP, GR, CY
- Met uitz. van NO, wordt anesth./analg. zelden toegepast
- Leeftijd en procedures van castreren verschillen sterk zowel binnen als tussen landen (+ wett. overtredingen met name in niet-convent. systemen in FR, PO, SP)
- Meestal door boer (NO + Oost-EU: d'arts of specialist)
- Complicaties zijn zeldzaam
- Ijzer, tandvijlen, staartknotten meestal **voor** of **tijdens** castratie
- Vacc., oormerken, (tattoo) meestal **na** of **tijdens** castratie.

DANK VOOR UW AANDACHT

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

